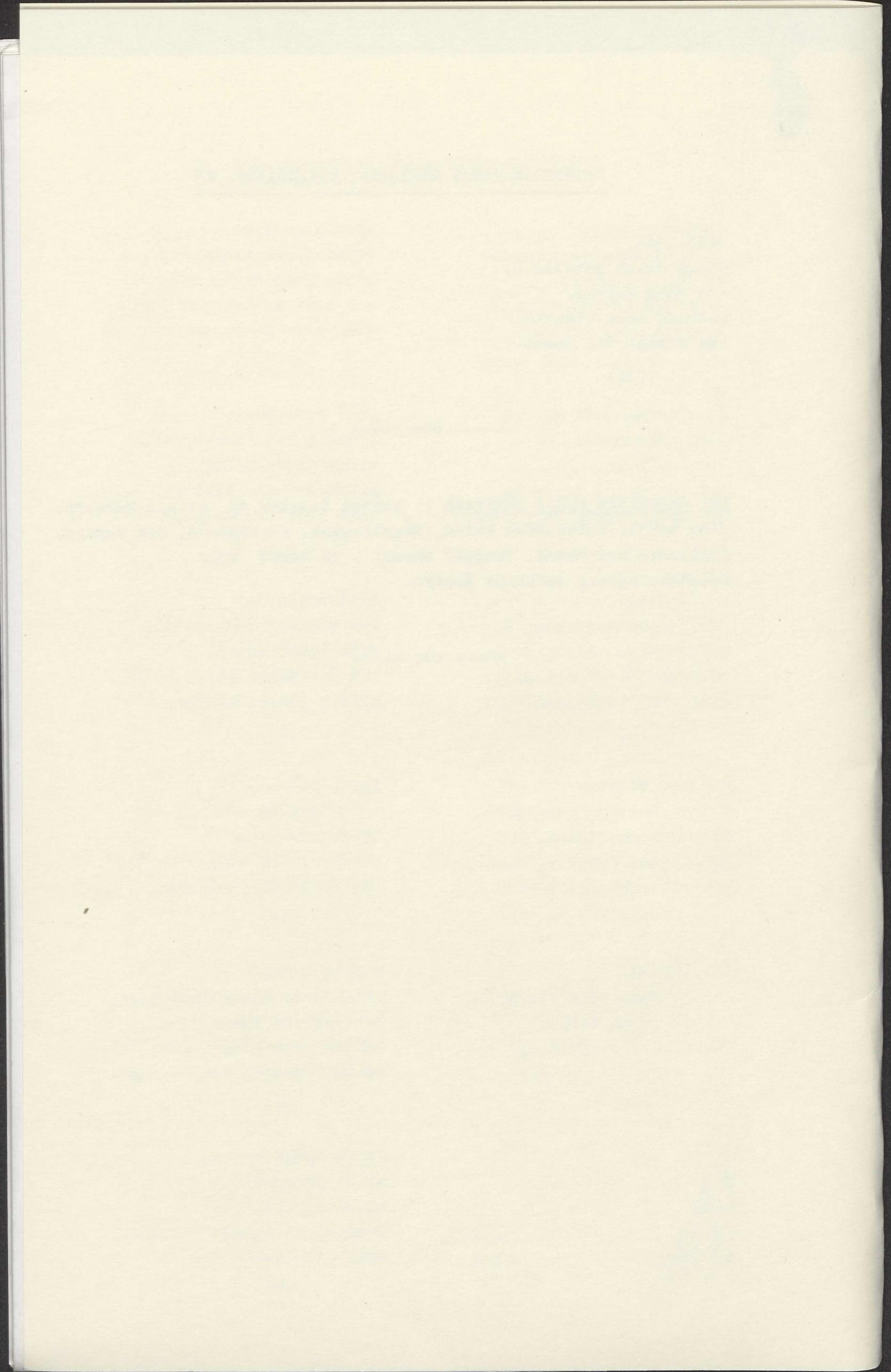

or. 24.789

Mar. 16. 186

01. 24. 789

Buku masurāt Ākṣara Bali :

Druwén : Ni Kétut Taman, Lingk. Susuan, Karangasém.
Sané nedunin : Ni Ayu Parwati, Br. Balépunduk Kélo, Désa
Tégalingga, Kéc/Kab. Karangasém.
Tanggal ngéti : 5 Marét 2000.

GAGURITAN PAÑJI SÉMIRANG, KARANGASÉM. 1

17 ŌNG Awighnam-astu.

PUH SINOM

Iséng-iséngan mañurāt,
nadakang mbahan mañilih,
kitab Malayu cap-capan,
dikala rung kapatik,
ngawi mabasa Bali,
nurah témbang sinom Badung,
déning kapisémang pisan,
dadi démén tityang ngawi,
ampurayang,
tityang Jurusuāt maja.

(1)

Mangkin wénten kacarita,
para ratu ptang diri,
masémeton tunggal biyang,
tatlu lanang marabhunin,
népilih alit istri,
warñnané kaliwat hayu,
taruni ngambék kadharman,
Putri Béko Gandha Sari,
paparabé,
di gunung nulis matapa.

(2)

Néné pinih duwur pisan,
di Koripan ñakra wréthi,
sané kaping ro di Daha,
di Gagélang kaping trini,
jagaté ramya maka sami,
sarwwa mudah gémah landuh,

ban kothaman sang anātha,
ngétsisin pañjaké sahi,
krañna kukuh,
kagungané jéjér pisan.

(3)

Kawitin buwin hucapang,
Putri Béko Gandha Sari,
awinan ida matapa,
di gunung nulis malinggih,
wiréh lintang ida tiling,
twara ngélah ñet atépung,
méndra tékén anak lanang,
pacang ngalih guru laki,
pangistiné,
patapa ngésti yang raga.

(4)

Yan akudang rāja-rāja,
nari pacang nganggon prami,
twara pisan kalinguwang,
mula patitisé bésik,
di gunung magéhang kérthi,
péteng lémah nabdab ilmu,
awinanña kasuwécchan,
antuk Ida Sanghyang Widhi,
bétél tinghal,
sakti né tan bina-bina.

(5)

Waték tapané samiyan,
né nongos di gunung wilis,

édalam padha makējang,
tékén Béko Gañda Sari,
déning kalintang sá kti,
kaswécan bahan Hyang di gunung,
dharmma tuhuning dharmma,
Putri Béko Gañda Sari,
Bhuta bgutiné
twara ya bani métangah.

(6)

Kalih lyu mahiringan,
hinang pangasuh ngayahin,
di gunung milu matapa,
indrané padha mari,
makējang padha astithi,
pangayahé né aukud,
madan Ubun-Ubun inang,
pinih bisa mangancangin,
Putri Béko,
Gañda Sari di patapan.

(7)

Buwin walinin tuturang,
Sang prabhu Muripan jani,
suba lami mangambél jagat,
maputra lanang istri,
bagus warñnané tan sipi,
di jagaté lintang kasub,
kapéséngin ban ajinda,
Radén Inu Kertapati,
talér di jagaté,
paparabé kahucapang.

(8)

Radén asemaraning érāt,
akéto paparab sujati,
papesoné manis samya,
kémikan lambéné bangkit,
pantés ngulanin hati,
anake luh lyu buduh,
bagusé tan kabinawa,

kalingké anaké istri,
anak bagus,
masih makējang muduhang.

(9)

Sang Prabhu dhahat ngéman,
Radén Inu Krétha Pati,
sapinunas kadagingan,
ñabran dina kahajahin,
waték ilmu kasaktyan,
gagélaran anak agung,
muwah kahicchén parekan,
liyun ñané pétang diri,
ñabé Prabhu,
panak tuménggung makējang.

(10)

Madan I Jrodéh I Punta,
I Karthala kahadanin, -/-
/27 makadiña I Présanta,
maka patpat tréṣṇa bhakti,
Radén Inu Krétha Pati,
ngéman parekané muput,
twara ada biša bélas,
bryak-bryuk cucud sami,
mangéringwang,
Rahadén Asemaraning rāt.

(11)

Ngalédangin pakayunan,
Radén Inu Krétha Pati,
parekané maka patpat,
padha bawud-bawud sami,
mangigél tur magégéndhing,
pantés anggon pañalimur,
mañalimurang i manah,
biša ngalap tréṣṇan gusti,
manglédangin,
kahyun ida sang makējang.

(12)

Mali Sang Prabhu Gagélang,
masih maputra abésik,
lanang tur péséngan ida,
wyakti Radén Singha Mantri,
kasayangang bahan aji,
wiréh maputra ahukud,
liyu kahicchén parekan,
ngiring Radén Singha Mantri,
sayan duwur,
nangding ngandang nganjuh ñabran.

(13)

Sagét buka anak hédan,
solah Radén Singha Mantri,
magrénéng-grénéng mapayas,
sarwwa sutra murub sami,
mabungkung pakéñit-ñít,
socan ñané nomér satu,
déning putran sang anátha,
anak agung liwat sugih,
Radén Singha
Mantri buka ñém-énéman.

(14)

Hiringané kadawuhan,
apang makéjang ñulìngling,
yaning ada maricéda,
kalangség tur ya katigtig,
nghing yan ada né mamuji,
ngasubang ñambatang bagus,
sing ngitung bungkung mìrah,
kahémbus anggon ngupahin,
upah ngajum,
sahi masalin bhúšana.

(15)

Réh cincin sahi brarakang,
twara ngitung songkét Prañcis,
míwah sutra kakémbangan,
célosang anggon ngupahin,

asing mangasubang bécik,
kéto né mungguh di buku,
baya saking maragragan,
solah Radén Singha Mantri,
manétepang,
kadi né mungguh ring kitab.

(16)

Ida Sang Prabhu ring Daha,
maputra istri kakalih,
pangarép néné duhuran,
mijil saking Praméswari,
né halitan panahuring,
okané paduka Liku,
rabhi panawingan sayang,
né ngampihang Praméswari,
kalih mahā
Déwi né tan paséntana.

(17)

Twan Galuh Cindra Karanya,
mijil saking Praméswari,
Galuh Ajéng né halitan,
wijilan rabhi panawing,
hati madhu né tan sipi,
maparab Paduka Liku,
krañna Galuh Ajéng ñabran,
masadu tékéning bibi,
mamiriyang,
rakané Cindra Karanya.

(18)

Twan Putri Cindra Kiranya,
jégegé tan sipi-sipi,
kudyang ja ratayang sambat,
kahayon Ida Twan Putri,
kéh ngawé kénéhé kéri,
cendét sing tingkahang patut,
tong ada ya pacang céda,
Praméswari ngéman gati,

Tuhan Putri,
Cindra Kiranña ngandikā.

(19)

Liyu mangélah pangëmban,
Tuwan Putri maka kalih,
mangëmban Cindra Kiranña,
néne dadwa to kahadanin,
Ni Kén Bayan lan Ni Sanghit,
baréng padha briyak-briyuk,
Twan Putri maka dadwa,
liyu pangëmbané ngiring,
Galuh Ajéng,
lan Galuh Cindra Kiranña, -/-

(20)

37 Sawiréh padha liyunan,
hinang pangasuhé ngiring,
Tuwan Putri Cindra Kiranña,
macanda-canda di puti,
Radén Galuh Ajéng iri,
tékén bibiné masadu,
naduwang twara karénga,
tékén pangëmbané sami,
lawut masawut,
paduka Liku ngandikā.

(21)

Héda idéwa miriyang,
wiréh mémé janma tani,
dadi rabin ida Sang Nátha,
idéwa awanan jani,
ring Sang Nátha twara héling,
kudiyang nagih pang patuh,
kén Galuh Cindra Kiranña,
déning okan Praméswari,
kéto munin,
Paduka Liku macipta.

(22)

Hinang pangasuh kabatbat,
míwah pangëmban katigtig,
Paduka Liku manémah,
bahan mabhinayan gati,
abéti ngiring Tuwan Putri,
awanan Paduka Liku,
buka mangiriyan pisan,
miri tékén Praméswari,
yaning siddha,
Praméswari mangda budal.

(23)

Jani sédék dina mélah,
Tuwan Putri maka kalih,
pacang lungha malañcaran,
ka taman Bañjaran Sari,
kahyun sang putri kalih,
ngalap sékar néne harum,
disubané padha mapayas,
masabuk ban sutra kuning,
lintang ayu,
warñnané Cindra Kiranña.

(24)

Galuh Ajéng lut mapayas,
mapépékéh sutra tangi,
bahan mara kacingakan,
papépékéh rakané bécik,
sutra kuning lawut piri,
Galuh Ajéng gélis matur,
masadu ring ajin ida,
manangkil sambil manangis,
bahan bina,
sabuké twara ja padha.

(25)

Sang Nátha lawut ngénggalang,
ngandikayang mangantinin,
kakédeng ban kédaléman,
tékén rabhiné panawing,

Sang Prabhu lintang ajérih,
ring rabhi paduka Liku,
hawanán dadi kasayang,
Galuh Ajéng tan sinipi,
ban kakédéng,
Paduka Liku réh sayang.

(26)

Disubané papatuhan,
masabuk ban sútra kuning,
Galuh Ajéng lintang liyang,
patuh kén rakané jani,
manganggo lawut mamarggi,
ka taman miringan liyu,
Sri Pramésvari lungha,
Mahá Liku Mahá Déwi,
abriyukan,
padha ngiring dé Sang Nátha.

(27)

Sarawuhé maring taman,
Tuwan Galuh maka kalih,
mahiléhan maring taman,
ngalap bunga sarwwa mihib,
kahiring ban Bayan Sanggit,
Galuh Ajéng lintang sisu,
ngalap bunga sing kahalap,
bahan rakané maluwin,
kasusupan,
bahan bibiné drowaka.

(28)

Tuwan Galuh Cindra Kirañna,
ngalahang raga kahiring,
ring Bayan Sanggit mangalap,
sarwwa bunga sisah pilih,
Galuh Ajéng ngalangkungin,
dadi mbahan bunga liyu,
jani suba rajég súryya, -/-
47 këbus bahang padha ngétis,

mahayuban,
di batan puñan rajasa.

(29)

Sagét ada pakṣi téka,
kédis kacyal manésékin,
Galuh Ajéng lawut némak,
pakṣiné makébur gélis,
pangémban maburu sami,
pakṣiné pacang kahéjuk,
nanghing twara ada bakat,
gélis Ni Bayan lan Sanggit,
ngiring ida,
Tuwan Putri Cindra Kirañna.

(30)

Narugtug kédisé ngénggalang,
i kédis kacyal né jani,
tuhun mangéncégin tangan,
Cindra Kirañna agélis,
ngambil pakṣi né nékanin,
Galuh Ajéng lintang marungus,
mahatur ring rakan ida,
mbok ayu inggih hicénin,
mangkin tityang,
pakṣi kacyal né punika.

(31)

Réh tityang antuk alitan,
mbok ayu duhuran mangkin,
patut picchayang ring tityang,
Cindra Kirañna ñawurin,
ngudyang adi yayu nagih,
réh mbok makatang ngéjuk,
lawut padha nguringang,
tingkahé mabahan kédis,
Galuh Ajéng,
piri matur ring ajinda.

(32)

Tityang akéh polih sekár,

GAGURITAN PAÑJI SĒMIRANG, KARANGASEM.6

mbok ayu polih pakṣi,
punika pamitang tityang,
tan wénten tityang kicénin,
haturé saka dulur tangis,
Sang Prabhu ngandika halus,
hēda pēsan mañebētang,
awak padha mapikolih,
mabahan pakṣi,
adi liyu mbahan bunga.

(33)

Kéto pangandikan ida,
Sang Prabhu ḥangkol ngasihin,
Galuh Ajēng lintang liyang,
ngararis ring bibiné mangkin,
ngaduwang saparihindik,
Paduka Liku masahurin,
apa ké pacang saduwang,
ngudyang twara biṣa nagih,
malih matur,
Galuh Ajēng midarthayang.

(34)

Sampun polih tunas tityang,
mbok ayu nénten ngicénin,
mbok ayu ḥimpēdin tityang,
tur tityang katungi-tungi,
Mahā Liku mañawurin,
tuwah idéwa mula lacur,
kénkénang manggih sayangan,
tékén Ida Praméswari,
pati kacuh,
Paduka Liku masipta.

(35)

Déning ati madhu pisan,
ring Ida Śrī Praméswari,
ngunggulang bahané sayang,
Mahā Liku kadalémin,
antuk Śrī Bhupati,
sakahyun Paduka Liku,

kadagingan ring Sang Nātha,
awanan mawuwuh banggi,
Mahā Liku,
sayangé ngébēkiñ jagat.

(36)

Timbalang buwin hucapang,
Sang Prabhu Koripan jani,
nanēng bēngong-bēngong sawat,
malinggih ida masanding,
sarēng ring Paraméswari,
ngandikā Ida Sang Prabhu,
ring Paraméswari banban,
kénéñ bahan makéñeh jani,
apang lawut,
kagungané ḥak madapa.

(37)

Praméswari matur sěmbah,
tityang pitēlas mangiring,
ngaryyanin mangdéné siddha,
rahayu jagaté mangkin,
réh sampun lintang lami,
linggih bēli ḥenéng prabhu,
tēhēr jagat mangda trēṣṇa,
kégin wénten mangobētin,
inggih ndikayang,
Sang Prabhu rarisi ngandikā.

(38)

Druwaning sinah ada hortha,
réh sumékēn buka jani,
Ida Sang Prabhu Daha,
ngélah panak hēluh lēwihs,
hokané Sang Śrī Praméswari,
warñnané kalintang hayu,
Kéñeh bēli pacang nglamar, -/-
/57 ngélarang anaké cériks,
Radén Inu,
Krētha Pati katagonang.

(39)

GAGURITAN PAÑJI SĒMIRANG, KARANGASĒM. 7

Sampun puput babawosan,
Sang prabhu lantas ngéséngin,
para Mantri Pañca punggawa,
abriyukan parék nangkil,
suraté mahamplot pasti,
panglamaré sampun puput,
muñin surat ada ñambat,
sampun srégép maka sami,
briyuk ñumbah,
hutusané laut majalan.

(40)

Tan kocapan ring awan,
sagét suba napak jani,
di Daha laut ngapuryan,
Sang Prabhu sédék malinggih,
nguntuk matur ngubhakti,
suraté sampun kahatur,
Sang Prabhu Daha nanggap,
sampun puput kapawosin,
mingis-mingis,
Sang Prabhu Daha ngandika.

(41)

Twara ira matur lantang,
tékéning Ida i béli,
né jani kéto haturang,
Ira pitelas mangiring,
buka pangarsan I Béli,
twan Putri Cindra Kirana,
katuring Ida I Béli,
buka dagiñg
surat Sang Prabhu Koripan.

(42)

Kalingké Cindra Kirana,
wyadin jagaténé dini,
I Béli masih adruwénang,
saking sinah mula jati,
kénéh hirané hënning,
twara lëtëh twah mulus,

Twan Putri Cindra Kirana,
tékén Radén Kerta Pati,
kapatagon,
Hira ñukşmayang pisan.

(43)

Lédang Sang Prabhu minéhang,
utusané maka sami,
kahipuka malégan-légan,
di Daha kudang way,
Mantri Punggawa sami,
matur sembah ya mabriyuk,
pacang mapamit budal,
ka Kahuripan bwin mawali,
lut majalan
sarawuhé ring Koripan.

(44)

Raris parék nguningayang,
ka puri nartayang sami,
kadi daging pangandika,
Sang Prabhu Dahane sami,
tlas kahuningayang mangkin,
Sang Prabhu lédang ring kahyun,
kumara kapiréngang,
kadi hatur Pañca Mantri,
satulaké,
saking ka utus ka Daha.

(45)

Sang Prabhu lintangin lédang,
Radén Inu Kerta Pati,
késéngan antuk ajinda,
tumuli parék ngubhakti,
Sang Prabhu ngandika aris,
ndartayang indiké sampun,
telas sampun kapidarta,
makadi ring Prami swari,
sami lédang
né jani lut kacritayang.

(46)

Ida Sang prabhu ring Daha,
ngandika ring Prami Šawari,
midarta kadi panglamar,
makadi ring mahā Déwi,
salédang ring Mahā Déwi,
né jani paduka liku,
subha mamirenggang horta,
okané Šrī Prami ſwari,
tuwan galuh,
Cindra Karanya kalamar.

(47)

Né jani mawuwuh murkka,
Mahā liku lintang piri,
angkarané bas kaliwat,
kéné paminéh di hati,
kénkén dayané jani,
mangdé ñané siddha buhung,
twan Putri Cindra Kiranya,
dadi tatgon tuwan mantri,
Radén Inu
Kerta Pati ring Koripan.

(48)

Sang Hyang Widdhi manuduhang,
paduka likuné jani,
měntik pitungané sasar,
hiri hatiné mamurtti,
těkéning parama Šwari,
ngaé tapé misi racun,
kawadahin piring sutra,
tur tatakané pasti,
bokor émas,
parékan kabéh mangaba.

(49)

Kahutus saréng tatiga,
mamarék Šrī Pramé ſwari,
ngaturang tapé punika,
utusané kasésédin,
ngaturang parama Šwari,

haturan paduka liku,
tumuli laut majalan,
parék ring Šrī prami ſwari,
di pamréman -/-
/67 ngaturang tapé punika.

(50)

Prami Šwari manarima,
sampun kasalinang gélis,
i parékan ñumbah budal,
tulak nguningayang mangkin,
tumuli mahatur rarisi,
ring paduka maha liku,
tapéné wus kahaturang,
ring Ida Parami Šwari,
mahā liku,
lédang kahyuné minéhang.

(51)

Kéné kakétiq ring manah,
mahā liku jroning rédi,
jani ganti mañidayang,
buka hidépé maisi,
yan Ida Parami Šwari,
ngajéngang tapéné bahu,
pédas ya majalan pějah,
rusak Ida Prami Šwari,
jani salah tunggal,
twan Galu Cindra Kiranya.

(52)

Yaning suba siddha rusak,
panak gélahé ngéntinin,
kapatagon ka Kahoripan,
těkén Ida Radén Mantri,
Radén Inu Kerta Pati,
kéto pangrawos ring kahyun,
Mahā Liku wus yatna,
nambakin pang da sisip,
disubané,
Parami Šwari siddha rusak.

(53)

Paduka Liku ngénggalang,
ngéséngin rakané gélis,
samétoné néné lanang,
paparabé Jakṣa Mantri,
ajahan sampun ida prapti,
ngandika Paduka Liku,
tulusang ja mañama,
tékén hembok buka janí,
kémó luwas,
jani halihang hembok guna.

(54)

Yan dija hada hortha,
baliyan miwah tapa sakti,
kémó laku ngalih guna,
nunas tulungan né jani,
mangdé ñidayang misi,
kénéh mboké adi bagus,
mangdé Ida Sang Nátha,
saturut ring embok jrih,
kadalémin
apang embok kadrémanang.

(55)

Jakṣa mantri sahur sandika,
gagangsaran lut mamarggi,
ngaliwatin gunung alas,
sawat pajalane jani,
ada gunung katépukin,
magawok gowané sintru,
cengok mangérésang manah,
lut mangrañjing jakṣa mantri,
kabatékan
pitréşnané tékén ñama.

(56)

Jakṣa Mantri gélis pisan,
katépukin anak lingsir,
matungkéd tur matruyudan,
kocap énto tapa sakti,

matapa huling lami,
yan suba akudang tahun,
lamur bahan kalawasan,
matapa twara mabhukti,
lintang putus,
tapané lawut mangucap.

(57)

Apa pacang kasadyayang,
Jakṣa Mantri téka mahi,
mañagjag nésékang pisan,
pasawuré Jakṣa Mantri,
tityang sumadya mariki,
hembok tityangé mangutus,
nawégang nunas tulungan,
sampun kapidhartha sami,
kadi daging,
pangarşané né ngutusang.

(58)

Tapané ngéñjuhang sépah,
Jakṣa Mantri kahéñjuhin,
héné sépah kérama aba,
kaput ban késitan putih,
déning kapituduh Widhi,
sékén ñidayang katépuke,
kadalémin ban ipañjak,
makadi takutin rabi,
kadrémanang,
di batan galéngé péjang.

(59)

Jakṣa Mantri gélis nanggap,
ngulahang matulak mulih,
sépahé mahilidang pisan, -/-
17 apang twara anak huning,
sampun ya rawuh di puri,
sépahé sampun kahatur,
I Liku ya manarima,
gélis mantuk Jakṣa Mantri,

buka n̄ilib,
apang twara katangéngahan.

(60)

Mahā Liku lédang pisan,
ngērisakin rāga prajani,
sépahé suba mapéjang,
di batén galéngé pasti,
makaput késitan putih,
napakin buka manguduh,
anaké mbahang sépah,
lēgan hidépé tan sipi,
Mahā Liku,
di pamrémané ngaraga.

(61)

Akéto laut timbalang,
caritayang prami swari,
wus médal saking pamréman,
di ambéné Ida malinggih,
hinang pangasuh sami,
di bételan négak manguntuk,
nangkilin parami swarya,
dadi méling prami swari,
ring haturan,
paduka Liku punika.

(62)

Tapéné nikayang n̄emak,
kahaturin pérampi swari,
mahayunang ya akediksan,
parékan éluh mangambil,
wus Ida ngayunin ragi,
tondén ada apah télù,
énggalan marasa usak,
pakayunan parami swari,
dadi kantu,
twara méling maring angga.

(63)

Parékané padha héwa,

huyut tur ada mangéling,
mahā déwi gélis n̄ajag,
mañundang Sri Prami swari,
huyut ngéling lan manangis,
Sang Prabhu agélis rawuh,
kagyat Ida mañingak,
pérampi swari twara héling,
saget rawuh,
Twan Putri Cindra Kirana.

(64)

Nérit nangis manguyayang,
cokor biyangé kaguyangan,
Sang Prabhu lintang ngeméngan,
macapcap pésu yéh aksi,
yan akudang mantra siddhi,
dadi sungkané mawuwuh,
anggané ngétor makéjang,
yan akudang balyan sakti,
twara mélutang,
makadi blyan pañdhita.

(65)

Makéjang padha ngangséhang,
ngaé patawar magilir,
masih twara mañidayang,
sayan hahés parami swari,
kakéding bahan ganti,
kudiyang mañambung tuwuh,
prami swari masurupan,
Cindra Kirana manangis,
kadi kérug,
rasan puriné di Daha.

(66)

Tuhan Putri Cindra Kirana,
layon biyangé pulisahin,
ngatékul managih séda,
mamélanin pérampi swari,
bahan tréñane mabibi,
Sang Prabhu ngambil kapangku,

Twan Putri Cindra Kirana,
twara pĕgat-pĕgat nangis,
dipangkonan,
ajinda nangis sisigan.

(67)

Sang Prabhu sĕrĕt ngandika,
mĕnĕng déwa suhud ngĕling,
titah Widdhi manuduhang,
krana tépuk buka jani,
sang prabhu ndawuhang glis,
mangdé puspane kasurung,
mantuk ka pemréman,
sampun ring paméréman mangkin,
kakérébé
makéjang sarwaning sutra.

(68)

Sang prabhu rarís nakénang,
ring parékané luh sami,
kénkén si kawit kañhanña,
krana kéné buka jani,
pĕrami swarí mangëmasin,
kéto patakné sang prabhu,
parékané takut pisan,
jéjéh ngétor maka sami,
ada matur, -/-
8 nginingayang parékan Ida.

(69)

Sami sampun kahuningayang,
indik Ida Prame Swarí,
ngayunang tapé punika,
hawanán kantu prémangkin,
mayunang bahu akidik,
aturan paduka liku,
sang prabhu rarís karodha,
kaharsén tapéné kari,
rarís katur,
matatakan bokor émas,

(70)

Bokoré laut kadanggélang,
bĕlah piringé mlékétik,
tapéné mabérarakan,
dinatahé kajajggin,
kahamah bahan I cicing,
syapé ñokçok ngarébut,
asing ngamah pajalempang,
di natahé padha mati,
dĕngah - dĕnguh,
sang prabhu krodha dagda.

(71)

Sang Prabhu mangambil pĕdang,
trus mangunus bahag bihing,
prarahi bahagné maga,
mahā déwi gélis ngambil,
kéwaloné twan putri,
Cindra Kirana mapangku,
Sang Prabhu ngucap banggras,
jadi gantin ñané mati, Mahā Liku
mangké mapunggal ban pĕdang

(72)

Maka bris Ida Sang Nátha,
mangadéglisang mamarggi,
mamarggi manadtad pĕdang,
ngulélam muñcuké lungid,
tumuk rarís ngungsi,
kappaméréman Mahā Liku,
Mahā Liku manégak,
di obag koriné gélis,
kapéméréman,
Mahā Liku manganténang.

(73)

Sang Prabhu manadtad pĕdang,
ngulélam waluya tatit,
rarís ngojog ka paméréman,
di duhur kasuré mihik,
papéjangané mapinti,
maka ngaléndahang susu,

Sang Nātha rarís mantukan,
banén mara kacingakin,
Mahā Liku,
macépol pédangé ngalétak.

(74)

Jěg Sang Prabhu kabungéngan,
krodhané sirṇna prějani,
satsat api mangabar-abar,
biyokin toya apasih,
syěp hěndihané dadi,
ba n̄ jěgégé Mahā Liku,
kacingak ban Sang Nātha,
twara ngitung apa duwén,
lut magébyug,
Sang Prabhu bah pingsan.

(75)

Di pamrēman lawut ngaras,
Mahā Liku katumpahin,
sambil macanda-candayan,
lédang rarasmén ngulurin,
Mahā liku ngamañing,
Sang Prabhu ngandikā lus,
Galuh Ajěng ya kija,
Mahā Liku matur haris,
nawi mlali,
yén kija pa kagénañan.

(76)

Tan dumadé lawut prapta,
Galuh Ajěng huli malali,
Sang Nātha ñawup ngélisang,
Galuh Ajěng lut kahabin,
sayan-sayan nguwuhin,
sayang Galuh Ajěng muput,
wiréh bibiné kadérmmán,
okané sayang makéting,
kéto pisan,
né jani Ida Sang Nātha.

(77)

Mapinéh di jroning angga,
kéné paminéhé jani,
né mati děpang suba,
mula gantin ñané mati, -/-
7 né hidup ja puponin,
cécendté Mahā Liku,
pagantyan subahanña,
tuwuñ ñané Praméswari,
kéto pisan,
kakétek bahan Sang Nātha.

(78)

Sang Prabhu rarís mědal,
ndawuhang ring Mañca Mantri,
Punggawa lan Hulubahang,
mangdé měndém Praméswari,
ajahan to rawuh sami,
úpacara sampun puput,
layon sampun kasétra,
majějawan mamas bědil,
muwah kěndhang tambur,
di malu kobéré kěmbar.

(79)

Payung agung kuning kěmbar,
payung pušpané makadi,
karémbat ban Para Ménak,
Punggawa lan Para Mantri,
ajahan sampun ya prapti,
ring sétra mapěndém sampun,
tulak sangha mangiringang,
makějang matungtung sědih,
ngangén ida,
Twan Putri Cindra Kiranña.

(80)

Sang Prabhu twara ja lungha,
kasétrané mañaréngin,
paragat ban mañca punggawa,
Twan Putri ucapang jani,
Cindra Kiranña ida sdih,

pëteng lëmah sahi bëkut,
sëdih mangangën biyang,
katinggalan kari alit,
Mahā Déwi,
ngajak waluya mahoka.

(81)

Mahā Liku sayan lédang,
sasampuné Praméswari,
nèwati mawuwuh bangga,
Mahā liku sayan hëngging,
Galuh Ajëng ngalédangin,
makadinña Mahā Liku,
gëmës tekén pañerowan,
kikit-kikit muntag-mantig,
Mahā Liku,
anggara makéjang ñambat.

(82)

Né jani apa puaraña,
tuwan putri Cindra Kirana nu cërik,
katinggalan biyang ubuh,
nén pacang nulingayang,
manungkulang,
apanga ya twara ibuk,
kudyang twara kasidayang,
katinggalan përami swari.

(3)

Yéning di jagat Koripan,
ada anak luh juwari këto dini,
mambék buka Mahā Liku,
agët yan tuwara marusak,
bas kalintang hya jadi
ñungkélém manguntuk,
Mahā Liku kahangkaran,
manitahang guru laki.

(4)

PUH PANGKUR

Ida Sang Prabhu Koripan,
néné jani mamirëng horthi,
indik Praméswari sampun,
linëring jagatdhita,
mahawanan déwa tiban Mahā
Liku,
sinah pisan kapirëngan,
sa kañdha-kañdhané sami.

(1)

Sungsut sang prabhu Koripan,
di ambéné malinggih lan përami swari,
tuwah kangën Ida ring kahyun,
ngangën Cindra Kirana,
Raden Inu Kërtapati masih ditu, mapamit ring aji bibi,
malinggih nangkil ajinda,
sang prabhu mangucap sëdih.

(2)

Jani kénkén ban madaya,
mangda anggon pañalimur hati,
apang da bas liwat ibuk,
Tuwan Putri Cindra Kirana,
nah gaénang panak-panakan ahukud,
togog Kécana bahan émas,
tundén ngabayang di gëlis.

(5)

Pañca punggawa ka Daha,
këto puput wacanan dé rapati, -/-
10 përami swari liwat sungsut,
nemuas pësu yéh cingak,
Raden Inu Kërtapati këskës nguntuk,
kalusu-lusu mañembah,
(6)

Mantuk ka jro pakarang,

sarawuhé ring puri mangé -
séngin,
parékané daduwa sampun,
I Jérudéh lan I Punta,
prénamya di payunan měpés
manguntuk,
gélis ngandika ndawuhang,
Radén Inu Krétha Pati.

(7)

Ngéséngin pańca punggawa,
pacang kahutus ka Děha néné
jani,
ban togogé sampun puput,
pakaryyan ida ngaraga,
Radén Inu Krétha Pati sampun
putus,
prajñan turmani kédepan,
togog ya twah kakalih.

(8)

Né aběsik bahan émas,
masasoca bérlyan hintěn
masangling,
soroh néné nomor satu,
togogé waluya janma,
lut mahulěs antuk sélém cina
lékung,
pacang ring Cindra Kiranna,
tatagoné Radén Mantri.

(9)

Né běsikan ban sélaka,
masoca ban bělahan muté
pasti,
mahulěs déwangga halus,
tur madaging sasulaman,
sasampuné Sang Pranbhu lédang
ring kahyun,
né pacang kahutus ngaba,

mańca punggawané sami.

(10)

Sampun napak ring puryan,
mabriyuk hembah tumuli ma -
marggi,
togogé mapayung agung,
matututan gambélan,
tan dumadi sagétan di Daha
sampun,
ada parékan ngokasang,
badawuhan mangda ngraris.

(11)

Raris ngapuryyang sinamyan,
sarawuhé trus hambah maka
sami,
né jani suba kahatur,
togogé wus katanggap,
déning suba sinah karasa
ring kahyun,
kiriman saking Koripan,
sang Prabhu tur mingis-mingis.

(12)

Mahā Liku maněsěkang,
miwah Galuh Ajěng sampun
manangkil,
Sang Prabhu matěruh-těruh,
kén né pilih ayuk juwang,
Galuh Ajěng mangambil néné
makaput,
bahan déwangga masulam,
sisan pilih néné jani,

(13)

Parékan hěluh mangaba,
ngaturang ring Cindra Kiranna
né jani,
kahatur ring Twan Galuh,

Ülĕs ñané makélésang,
kantĕn tĕndas togog
ĕmasé mungil luhung,
socan ñané intĕn ngrañab,
lédang kahyune Twan Putri,

(14)

Galuh Ajĕng mangélésang,
pangaputan togogé kantĕn
bĕcik,
putih ñampuanah téka halus,
togogé bahan salaka,
lintang girang lédang
pakahyunan muput,
togogé kĕjor-kĕjorang,
galuh ajĕng dangkrak-
dingkrik,

(15)

Mañca Punggawa Koripan,
wus mapamit matur ring
Śrī Bhupati,
ñerĕg pĕti Mahā Liku,
ñémak batik sutra mulya,
kadadarin utusané ukud-
ukud,
yaning aji kudang liar,
utusané lawut mamarggi.

(16)

Padha tulak gagangsaran,
satékĕdé di Koripan
kapihuning,
mangkin ring Ida sang ngutus,
sami huwus kapidartta,
caritayang né di Daha jani
lawut,
para mantrine maka dadwa,-/-
11 padha ngĕlah togog luwi.

(17)

Twan Putri Cindra Kiranña,
twara bĕlas tékén togogé syang
latri,
sahi ya hukut-ukut,
togogé kaharas-aras,
kacangkriman di pamréman
hiyung-hiyung,
pinaka hoka-okayan,
lédang Mahā Déwi ngaksi.

(18)

Néné jani padha mĕdal,
Galuh Ajĕng Cindra Kiranña
ñangkil,
togogé padha makudung,
sutra kacyal masulam,
kahiringang antuk pangayahé
liyu,
Ni Sanggit miwah Ni Baya n,
Galuh Ajĕng lut mangaksi.

(19)

Togog rakané bahan măs,
dadi piri mrungusang mĕcuk
halis,
Galuh Ajĕng raris matur,
ring Putri Cindra Kiranña,
nggih hicĕnin tityang ngĕnto-
sin mbok ayu,
togog hĕmasé punika,
puniki hĕmbok mangambil.

(20)

Masawur Cindra Kiranña,
ngudyang kéto bahan adi yayu
jani,
miriyang mbok né lacur,
togog hĕmboké mĕlĕdang,
adi hayu suba milihin to malu,

sisan pilih mbok makatang,
mētu jani adi managih.

(21)

Mbok ngamindahang pisan,
yadin ngambul ban adi nga -
lémésin,
kadung ajak hembok lacur,
anggon mbok panak-panakan,
masih kěděh Galuh Ajéng ménang
rungkuk,
kětěb-kětěb maméntosang,
masih twara kahicvénin.

(22)

Galuh Ajéng mangénggalang,
ring bibiné masadu saha
tangis,
lut sigsigan ségu-ségu,
Mahā Liku mangandikā,
nén nganu idéwa awanan ma-
ngulun,
Galuh Ajéng midarthayang,
togog rakané kaharṣa iki.

(23)

Bahan mās liwat mělah,
to hawanān manangis muntag-
mantig,
gérung-gérung jangka běngul,
lawut togogé kadaglang,
kapiréngang bahan ajinda
Sang Prabhu,
mangandika ihh kanapa,
anaké cérlik mangéling.

(24)

Sang Prabhu sisu mañémak,
Galuh Ajéng kahabin kapasihin,
hěnu nangis hulun-ulun,

Galuh Ajéng ya ngarab,
Mahā Liku ngatémél midartta
sampun,
nguningayang ring Sang Nātha,
né ngranayang dadi tangis.

(25)

Déning sangět kaděrmmanang,
Galuh Ajéng kahéman buka jani,
antuk palinggih Sang Prabhu,
kabatěk bibiné sayang,
kadagingan samanahé Mahā Liku
iku,
Sang Prabhu kalintang krodha,
tumuli mangambil gunting.

(26)

Ngojog putrané duhuran,
Twan Putri Cindra Kiranña né
jani,
Sang Prabhu měnggah kadurus,
pangandikané to bangras,
hih né nahi Cindra Kiranña
da pěngkung,
tuhutang pamuñin bapa,
togogé bahang nílurin.

(27)

Togog adiné nahi nūwang,
né bahang adin nahi pang da
ngěling,
Cindra Kiranña masawur,
mañumbah busan - busan,
manégtogin buhpada Ida Sang
Prabhu,
tityang ngamindahang pisan,
togog tityangé puniki.

(28)

Sang Prabhu rarís mangěrak,

yan pitéhér ñahi pacang
mucингin,
tan pariwangdé ñahi lacur,
ñahi pacang gunting bapā,
matur sémbah Cindra Kiranña
manguntuk,
tityang manawégang pisan,
yan palungguh bapā kari.

(29)

Samatra méling ring tityang,
nganggén tityang parékan kadi
mungkin, -/-

127 kalih tityang sampun ubuh,
katinggal antuk biyang,
yan suwéccha pišanan puputang
sampun,
iriki padhémang tityang,
mangda ngiring Praméswari.

(30)

Sang Prabhu sayan ñangétag,
paménggahé Cindra Kiranña
kagunting,
rambuté mamburan sampun,
Sang Prabhu raris budal,
Twan Putri Cindra Kiranña
macébug,
kantu di hambéné hénggal,
rawuh Mahā Déwi ngambil.

(31)

Hinang pangasuh makéjang,
sakañcané Ni Bayan lan Ni
Sanggit,
makéjang ya padha ngérung,
ngéling sigsigan mangéñang,
gustin ñané lacur pasaja
Twan Galuh,
kaménggahan ban ajinda,
tuting rambuté magunting.

(32)

Mahā Déwi kabhiṇawa,
kasébétang kahyuné sédih king-
king,
sangéti ngangéñ Tuwan Galuh,
waluya buka ma hoka,
Tuwan Galuh Cindra Kiranña
manguntuk,
di pangkoné Mahā Déwya,
madowosang wahu méling.

(33)

Manangis masasambatan,
sinah pisan Sang Prabhu suba
lali,
kranña kakéné katépuk,
duhkita lan maha bara,
biyang sari lalu lalis ninghal
lampus,
boya cingak tityang biyang,
sapuniki mangémasin.

(34)

Biyang mandéwati lasya,
biyang néntém manggih sakadi
mungkin,
tityang né hurip mamangguh,
sangsara sakit manah,
gélis-gélis ambil tityang
mangda lampus,
kéni ngiring lungguh byang,
mangdé wusan manandangin.

(35)

Kébus manah kérang-hérang,
Mahā Déwi ngandika sambil
nangis,
lilayang déwa di kahyun,
mémé tuwara ñalahang,
ñandang pisan ban idéwa jani

ngambul,
mémé nututin i déwa,
apang milu kawon bécik.

(36)

Mahā Déwi manuduhang,
né masambuwaran gétěpan
rambut Twan Putri,
kahambil sampun mapunduh,
samahe kabinawa,
magélohan mangasorang gulém
timur,
rambuté lingtangi samah,
gawok asing mangiwasin.

(37)

Tan carita suba sańja,
sayan pětěng-pětěng kahyun
twan putri,
sungsuté mawuwuh, wuwuh,
kahyun mangalalwang jiwa,
mapakahyun ngumbara tiba-
ning laku,
nusup katěngahing alas,
budal saking jroning puri.

(38)

Suba né kéto paragat,
paminěhé né jani suba
wěngi,
gělis né mangkin kadawuh,
Bayan Sanggit majalan,
gagésonan kautus ring Twan
Galuh,
ka jaba mulah ulahan,
ngalih waték pańca mantri.

(39)

Mańca mantri sampun napak,
sarěng patpat mangkin sampun

ka puri,
ngandika Ida Twan Galuh,
tututin tyang pacang luwas,
mangambara satiba - tibuning
laku,
mungpung pětěng suhung pisan,
mangkin ngiring Mahā Déwi.

(40)

Mańca mantri twara pańjang,
daging hatur mabriyuk sami
ngiring, -/-
137 kabaték subhakti nulus,
madalém Cindra Kirana,
kasangsaran di jroning puri
nandang sungsut,
suba pupút ūpakara,
tumuli rarisi mamarggi.

(41)

Pamargginé ka gańcangan,
Mahā Déwi matuntun lan tuwan
Déwi,
ngaliwatin alas gunung,
tan kocapa di jalan,
sayan sawat pasémangan sagé
sampun,
těkěd di tengahing alas,
malang tengah gati-gati.

(42)

Sélagan Koripan lan Daha,
manawuhang Cindra Kirana ring
glis,
pangandika lintang halus,
ring mańca mantri pat-pat,
ngandikayang mangda ditu ma-
ngawangun,
pasanggrahan apalébahan,
ngaréégépang puput né mangkin.

(43)

Twan Putri Cindra Kiranna,
mangandika banban ring mañca
mantri,
déning mangkin sampun puput,
bahan bapa ngawénang tityang,
mapahémbanan aplébahan sampun
cukup,
driki tityang pacang mumah,
ñaru mangémpí dériki.

(44)

Nanghing tityang gënti adan,
makadinña tiyang mapanganggo
mwani,
mangdéne manadi saru,
mahadan Pañji Sémirang,
samarané énto apang bapā
tahu,
kénten mangkin adan tityang,
pinunas tiyang né mangkin.

(45)

Tékén bapā jak makéjang,
mangdé bapā nutup mañigmang
gati,
apang twarā da né tahu,
tékéning rahasan tityang
kadi mangkin marika bapā
padha mantuk,
matulak ka jagat Daha,
Mañca Mantri sawur bhakti.

(46)

Haturé tityang sandika,
lut majalan Mañca Mantriné
sami,
pajalané padha sisu,
ñilib majalan hénggal,
sagét napak di nagara Daha
sampun,
ngungsi humah sowang-sowang,

Twara hada anak huning.

(47)

Néné jani kacarita,
Twan Putri Cindra Kiranna
ring glis,
mangrangsuk bhuṣana sampun,
panganggo kadi lanang,
Mahā Déwi kaprénah tumin
Twan Galuh,
kagyat bu mara mañingak,
kwaloné manganggo mwani.

(48)

Mahā Déwi lintang lédang,
ban prajñan Twan Putri
ñilibang diri,
apang twara ada tahu,
rahasyané Cindra Kiranna,
tatingkahan waluya lanang
tur hanut,
maparab Pañji Sémirang,
asémaran taka né kapuji.

(49)

Néné jani Pañji Sémirang,
lawut matur ring Ida Mahā
Déwi,
tityang mamanah mañaru,
mangdé tan kaséngéhan,
déwék tityang ring anaké
tityang héluh,
kewala panglungsur tityang,
sigémgang sakadi mangkin.

(50)

Pañji Sémirang Smarantaka,
déning ngélah paréka sayang
kakalih,
Ni Bayan Ni Sanggit sampun,
padha kicchén papayasan,

mapanganggo cara mwani
padha pangus,
masih masalinin adan,
adan ḥané bĕsik-bĕsik.

(51)

Ni Bayan Kuda Prēwira,
mwah Ni Sanggit Kuda Prē-
pañca adanin,
dadi hĕnak padha pawut,
tingkahé tĕkén adan,
bagus-bagus waluya san
mwani tuhu,
yan sang tiga ḥabran dina,
tong tahén ngĕlus kulambi.

(52)

Pañji Sémirang hucapang,
katangkilin ban parékan
kakalih,
mangandika lintang halus,
tĕkén Kuda Prēwira ika,
mīwa tĕkén I Kuda Prēpañca
puput,
kéné daging pawécana,
kĕma ida néné jani

(53)

Kĕma majaga ajak dadwa,
di bañcingah koriné to
yatnahin,
gagamané apang cukup,
di marggané ya mangawas,
déning mula ambah janma
huling malu,
huli Koripan ka Daha,
twara ada hĕlénan bwin.

(54)

Yan janma huli Koripan,

ada ngliwat da pisan ngrawos
bwin,
jag rampas lawutang juk, -/-
147 tur barang ḥané juwang,
nanghing janma huli Daha
hĕda ngĕjuk,
sajawaning huli Daha,
andĕgang hasing mamarggi.

(55)

Yan twara hĕnak andĕgang,
makadiña krĕng makĕnĕh ya bani,
musuhin masyat lawut,
asing bakat bahan maṣṭa,
to hénggalang hatĕhang mahi
sing nungkul,
dini pacang anggon rowang,
dumadak dulurin Widhi.

(56)

Suba puput dadawuhan,
padha tragya pacang ngĕbag
di marggi,
sayan lami dadi liyu,
pañjak bahan ngrampas,
padha nungkul asing ngaliwat
kahĕjuk,
kotané mawuwuh ramya,
waluya panugrahan Widhi.

(57)

Sawatĕk dagang padasan,
néne pacang ka pasar Koripan
sami,
karampas sayan mawuwuh,
ngaliyunang ngĕlah pañjak,
tan dumadé sagét ada janma
liyu,
ngaliwat ngaba gambĕlan,
saka topéng miwah sampik.

(58)

Makéjang uli Koripan,
pacang ngalawang ka Daha
mañagjag glis,
I Kuda Prawira sampun,
miwah I Kuda Prémañca,
ngagém kéris maték danganan
lawut,
matakén muñiné sëmpyar,
masawut né katakonin.

(59)

Nartayang pacang ngalawang,
bahu mura kahandégang lawut
nëngkik,
déning ngrasa ajak lyu,
ngamusuhin jadma dadwa,
to hawanan ngambindahang
mabaryuk,
barang ñané kal karampas,
wétu masiyatné jani.

(60)

Pasyaté saling ingsak,
mrasa kapésan sëkaha
topéngé sami,
miwah sëkaha sampk nungkul,
makéjang ya ka hatéhang,
ngapuryang sagréhan iya
mabriyuk,
né jani Pañji Sémirang,
lédang kahyuné tan sipi.

(61)

Makéjang padha kahicén,
pasalinan lèga pañjaké sami,
ngélah gusti bagus mulus,
dana tur lintang prajñan,
dadi ramé péteng lémah
ada ditu,
di puri igél-igélan,

topéng makadiña sampik.

(62)

Nuju péteng caritayang,
sédek sémi janmané pulés sami,
Pañji Sémirang manglawut,
médal pacang masiram,
kasaréngin antuk Mahā Déwi
sampun,
pasiraman hëngés pisan,
matémbok tégéh makori.

(63)

Sahusané ida masucyan,
kapamrēman Pañji Sémirang
raris,
di Pamrēman nanang sungsut,
kangén tékéning raga,
ninggal jagat katinggalin
byang hubuh,
ngëmpi di tengahing alas,
macéh-céh pésu yéh aksi.

(64)

Panak-panakané kajémak,
pakiriman Radén Inu Krétha
Pati,
togog hëmasé luhung,
pindaka putra-putrayan,
sangké laras kéné sasambaté
lawut,
mapasihin togog hëmas,
mangandiká rémpuh manis.

(65)

Panak byangé déwa ika,
katuduhang dini nandangin
sakit,
buwin pidan pacang tépuk,
ajin idéwa ring biyang,

Radén Inu Kerta Pati
apang tahu,
biyang ring ajin idéwa,
kéné di alasé ngémpí,

(66)

Kéné sasambatan Ida,
sagét suba liwat tengah
wéngi,
Pañji Sémirang aturū,
nangkutin panak-panakan,
pasémèngan matangi lantas
mararaup,
sampun mangrangsuk payas,
médal kaambéné mangkin.

(67)

I Kuda Prawira énggal,
makadi I Kuda Prémañca
mangkin,
mangrangsuk payasé sampun,-/-
15 pasémèngan syaga dané,
di gënahé majaga sampun -
sampun,
tan dumadé hada ngaliwat,
janma pangalu luh mwani.

(68)

Huli di jagat Mëntawan,
ka Gégélang pacang madagang
sami,
I Kuda Prawira sampun,
mwah I Kuda Prémañca,
mañagjagin ngandégang dagangé
lawut,
twara hëñak kahandégang,
ban barang ñané katagih.

(69)

— Lañcang twara ñak handégang,

pangaluné mwani ngarépang
kérís,
né né héluh ñémak tyuk,
krodha I Kuda Préwira,
maka miwah I Kuda Prépañca
kucup,
nréjang kanti magulungan,
masyat saling galilingin.

(70)

Makéjang padha kapésan,
pangaluné masyat tan pangun -
dili,
liyu bakatanga ngéjuk,
lawut kahatéh ngapuryyang,
ada malahib miwah ada né
nungkul,
ada malahib nguningayang,
ring Rája Mëntawan gélis.

(71)

Krodha Sang Prabhu Mëntawan,
lawut ngutus Mañca Mantri
Prajurit,
makadi Démang Tuménggung,
ngréjék Pañji Sémirang,
déning sami kapidhartta sampun
kahatur,
bahan pangaluné hibusan,
tingkahé karampas né jani.

(72)

Dijalané gagangsaran,
waték yuddha Mëntawané wus
prapti,
né jani suba matému,
tékén I Kuda Préwira,
saling semp al masyat saling
tusuk,
I Kuda Prémañca ñélag,

ka tengah satruné ngrañjing.

(73)

Ngamuk twara ngitung apa,
pangamuké twara bakat
tambakin,
twara pisan bisa kĕndu,
kewala padha prayatna,
mamériksain kańcing baju
nane ditu,
sang kalih nĕkĕk-nĕkĕkang,
mangdé twara kahiwasin.

(74)

Rahasyané néne dadwa,
twara lénan nōnōné
kaprikşain,
déning iya anak ēluh,
manganggo cara lanang,
padha sib t nangkis s n-
jata i musuh,
tur masyat patunggalan,
I Kuda Prawira jani.

(75)

Masiyat mamusuh d mang,
muwah I Kuda Pr pa ca
ngamusuhin,
masyat lawan tum enggung,
mud ran mad dagan,
lawut k na d mang
tum enggung kasuduk,
lambung n ne maka dadwa,
d mang tum enggung ng masin.

(76)

Rusak g tih n ne muncrat,
bawu mara ma ca mantri
prajurit,
ngant nang d mang tum enggung,

n mpang ng masin rusak,
manungkul sisan n ne lampus
kaputput,
sampun par k ngapuryang,
sami kaic n pasalin.

(77)

L ga k n hn  kapa jakang,
tek n Pa ji S mirang néne jani,
bagusé man rus tu njung,
tuting kahyuné santosa,
k to pisan kak t k n ne ma -
nungkul,
angob padha gagawokan,
Pa ji S mirang sulingling.

(78)

Wir h suba liyu pisan,
ng lah pañjak Pa ji S mirang
n ne jani,
mangraris mas lir sampun,
padha kicchén payasan,
jadi D mang Punggawa miwah
Tum enggung,
nangun jro s wang-sowang,
maka miwah Ma ca Mantri.

(79)

N ne jani suba pragat,
papilihan sané mrangkat sami,
Punggawa D mang Tum enggung,
mak jang kadawuhang,
d ning Pa ji S mirang pacang
mang bug, -/-
16 ngr j k nagara Mëntawan,
pas m engan n ne mani,

(80)

P t ng di puri sami ya,
bali-baliyan topéng ngig l di
puri,

liwat tengah lémeng sampun,
Pañji Sémirang mantukan,
di pamréman ditu lawut
nanang sungsut,
lawut mangambil togog mas,
mula panglipur sedih.

(81)

Ditu mara pahék das lémah,
mara mérém pañji Sémirang
raris,
tatas lémah lawut mahungu,
wusan masiram ngarangsukang,
dapayasan di bańcingah sampun
kumpul,
pangiringé pacang lungha,
ka Mémentawan ngéndoń jurit.

(82)

Pañji Sémirang kajaba,
pangiringé sami sampun cumawis,
pamargginé sada ndawus,
réh manglinggihiń jaran,
tan carita di jalan sagétan
sampun,
pahék jajahan Mémentawan,
sampun rawuh ring panépi.

(83)

Buwin sambungin tuturang,
katangkil manandang sěbět
kahyuné jani,
kahyun idané lintang sungsut,
raris mangandika banban,
kénén kranna pajalan Démang
Tuménggung,
twara hada harttanña,
yén kénkén kapo né jani.

(84)

Jéneng té suba kasoran,
pasya té suba nungkul maka
sami,
hawanane tondén rawuh,
tulak huli pasyatan,
sawur sěbah para dané mantri
manguntuk,
nawi ta sapunika,
hantuk horttiné lumidi,

(85)

Pañji Sémirang punika,
kocap paragayan papadu malih
sakti,
malih ngandika Sang Prabhu,
kéné jani kénéh nira,
yaning téka Pañji Sémirang
mangébug,
mahi ka Jagat Mémentawan,
jalan nungkul ajak sami.

(86)

Durung puput rarawosan,
Sang Prabhu Mémentawan gélis
prapti,
janma dihis-dihis matur,
janma tépin nagara,
Mémentawané raris maňémbah ma-
hatur,
ratu sasuhunan tityang,
wéntěn sátru ring panépi.

(87)

Pamargginé ngamérikiyang,
kocap jaga ngébug nagarané
mangkin,
kasambat-sambat kasumbung,
maparab Pañji Sémirang,
mahiringan sikép yan akudang
siyu,

kagyat sang prabhu Mantawan,
jéjéh kahyuné tan sipi.

(88)

Paling cacingaké réngas,
yan sawangang mirib pacang
malaib,
ninggal nagara ḥaluksuk,
ngétor anggané tan prah,
késiab-késiab swabhawané
sayan kécud,
tumuli makaryya surat,
manungkul mañerahang gumi.

(89)

Sampuné puput mañurat,
kapahica tékéning para dé
mantri,
mamarggi sané kahutus,
parék ring Pañji Sémirang,
maméndakin makadiña Tuwan
Galuh,
putran sang prabhu Mantawan,
lintang ayu maka kalih.

(90)

Maparab Puṣpa Juwita,
né alitan péséngané Puṣpa
Sari,
twan putri pacang katur,
ring Pañji Sémirang,
masaréngan pramiswari masih
katur,
cihnan sang prabhu Mantawan,
sampun nungkul ngarihinin.

(91)

Para dane mantri majalan,
ngaba surat ngiring putriné
kalih,
Prami swari lintang sungsut,

nangis di jalan - jalan,
Twan Putri Puṣpa Juwita laut
békut,
nangis twara papégatan,
muwah putri Puṣpa Sari. -/-

(92)

17 Kéné kapinéh di manah,
tuwara karwan anaké téreh kal
nampi,
sing buhung kaguyu-guyu,
awak gélahé mamañjak,
tékén tukang bégal tuwara masal
usul,
yén jadma pangéñénan,
réh sahasa ngrampas tan sipi.

(93)

Némadan Pañji Sémirang,
réh sahasa ngarampas mangéjuk
jadmi,
kéto paminéh ring kahyun,
sang tiga kasédihan,
padha nangis sambilang mamarggi
békut,
pamargginé sayan sawat,
sampun macunduk né mangkin.

(94)

Ring ajéng Pañji Sémirang,
négak némplég para dane mantri
ngabhakti,
lintang gawok né ring kahyun,
raris ngaturang surat,
kaambilin ring Pañji Sémirang
sampun,
kapawosin daging surat,
Sang Prabhu Mantawan mangkin.

(95)

Nungkul ring Pañji Sémirang,

miwah putrané katur
makakalih,
warñnané kalintang ayu,
miwah saréng ring byang,
raris kénem Pañji Sémirang
manguntuk,
twan putriné maka dadwa,
twara ja pégat ñulingling.

(96)

Warñnané Pañji Sémirang,
bagus nulus kulangunan Twan
Putri,
kéné pamínéh di kahyun,
tong ada tongos mañéda,
yaning tawang warñnané kakéné
bagus,
arah sahud ban marñayang,
malah ja hituni sédih.

(97)

Pañji Sémirang mañapa,
Praméswari mwah putriné
kakalih,
girang kahyuné mamuput,
Twan Putri maka daduwa,
pangrasané jani ngélah somah
bagus,
waluya Sang Hyang Sémara,
jati hokan anak léwih.

(98)

Janmané di jalan-jalan,
bengong gawok ñané tan sipi,
nganténang warñnané murub,
cahyané Pañji Sémira ng,
sarawuhé di kota Mémentawan
lawut,
Pañji Sémirang katuran,
mangraris sampun ka puri.

(99)

Sang Prabhu Mémentawan ñagjag,
mangénggalang Pañji Sémirang
ndésékin,
katuran munggahan sampun,
malinggih Pañji Sémirang,
Sang Prabhu Mémentawan pangucapé
halus,
bapa ngaturang sapihan,
jagat Mémentawan né mangkin.

(100)

Mahatur Pañji Sémirang,
ring Sang Prabhu Mémentawan alép
manis,
sampunang sumlang kahyun,
rarisang palungguh bapā,
ngawi sésa hiriki mañéneng
Prabhu,
tityang lintang ñukšémayang,
swécchan bapā né mangkin.

(101)

Yan suba akudang dina,
di Mémentawan Pañji Sémirang
malinggih,
patamyuné ñabran wibuh,
Prabhu Mémentawané ngéman,
néne jani Pañji Sémirang ma-
kahyun,
ka kota baru matulak,
sampun mapamit né mangkin.

(102)

Twan Putri Puṣpa Juwita,
makadinña Twan Putri Puṣpa Sari,
nagih baréng pacang nutug,
twara dadi kabalikang,
Pañji Smirang manis pangucapé
rémpuh,
aduh adi maka dadwa,
ngudyang nagih nutug béli.

(103)

Beli jadma tan pawangsa,
kalud mumah tengah alase
ngempi,
pang da adi ngadwang,
mani powan maselselan,
pasawuré twan putri
mabriyuk,
yadyapin sapuniika, -/-
187 tityang ngiring linggih
béli.

(104)

Kawon bécik tityang bébas,
sakewantén tityang mangiring
béli,
keto haturé twan galuh,
pikédéh maka dadwa,
lut madabdab twan putri
nembah sujud,
ring byang miwah ajinda,
tumuli sa mpun mamarggi.

(105)

Twa ra ucapang di jalan,
pamargginé Pañji Sémirang
jani,
makadiña Twan Galuh,
jégegé mangayang-ngayang,
saget napak di kota baru
mañujur,
Pañji Sémirang mantukan,
ka puri saréng twan putri.

(106)

Sélaminé Pušpa Juwita,
makadiña twan putri
Pušpa Sari,
di kota baru malungguh,
di jroné Pañji Sémirang,
tuwara péget makasukan
syang dalu,

saling cérék saling-aras,
ring Pañji Sémirang sai.

(107)

Sayan suwé dadi yan ya,
Tuwan Putri Pušpa Juwita
makadi,
Putri Pušpa Sari inguh,
péragat ban saling aras,
saling cérék makadinña saling
gélut,
hémeng di kahyun minéhang,
twan putri maka kalih.

(108)

Para putriné maka dadwa,
kapatampi ring parékané kalih,
putri Pušpa Sari sampun,
ring Kuda Prawira, sadya,
kapétampi sai saling aras gélut,
sambil macanda-candayan,
hémeng kahyuné twan putri.

(109)

Twan Putri Pušpa Juwita,
twara lenan Kuda prémañca nampi,
tatingkahan masih patuh,
maharas - harasan dowang,
saling gasgas tur macanda saling
ipuh,
twan putri hémpér pisan,
mapinéh di jroning hati.

(110)

Maha Déwi sayan lédang,
bané mbahan putri ayu duwang
diri,
sayangé mawuwuh-wuwuh,
kawalone Pañji Sémirang,
Maha Déwi pakaryyyane twah ukud,

manabdabang pasaryan,
Pañji Sémirangé sai,

(111)

I Kuda Prēwira ñabran,
tunggal sémeng majaga samping
kori,

I Kuda Prēmañca ya milu,
buka néné suba-suba,
yan akuda suba mbahan ma -
ngéjuk,
janma sayan ramya,
di kota baru tan sinipi.

(112)

né kahutus ñumbah,
masujud ring Sang Nātha,
makadi ring Praméśwari,
kalih anakda,
Radén Inu Krétha Pati.

(3)

Abriyukan hutusané ngajaba -
yang,
di bañcingah suba nganti,
hatap padha négak,
Hulubanglangé samyan,
néné pacang ngarémpégin,
pacang ka Daha,
tumuli lawut mamarggi,

(4)

PUH DURMMA

Kacarita Ida Sang Prabhu
Koripan,
pacang ngutus né mangkin,
ka Daha mangaba,
hartta rāja lan panomah,
kahatur ring Sang Bhupati,
Sang Prabhu Daha,
sampun sami cumawis.

(1)

Tware lénan I Jarudéh Punta
Karttala,
mangiring sira patih,
miwah I Présanta,
suba saha masurāt,
Radén Inu Krétha Pati,
nangkil ajinda,
déning makahyunan huning.

(2)

Sahindiké ñalanang raja
panomah,
sampuné srégp sami,

Pajalané I Jurudéh lawan I
Punta,
I Karttala makadi,
I Présanta majalan,
sing pisan tahén bélas,
maka patpat padha célicing,
sami sayaga,
mangiring sirā patih.

(5)

Satékédé di kota baru kacandak,
ban pajagané kalih,
I Kuda Préwiña,
miwah Kuda Prépañca,
patakoné jujut gati,
ih huli dija, -/-
19 kija paluwase janī.

(6)

Lawut masawut I Jurudéh ma-
ngarépang,
huli koripan janī,
pacang luwas ka Daha,

kahutus ngaba hartta,
kahatur ring Śrī Bhupati,
Sang Prabhu Daha,
I Kuda Prēwira buwin.

(7)

Mañes̄dang hartta kénkén né
kahaba,
karaṇna liyu ganti-ganti,
masawut I Punta,
hartta raja panomah,
sawiréh pacang mabuñcing,
putran sang Nātha,
Radén Inu Krētha Pati.

(8)

Pangwalésé I Kuda Prēwira
sēmpyar,
tékén nén kĕl mabuñcing,
I Punta manimbal,
tuwara hada né lénan,
tékén Ida Tuwan Putri,
Cindra Kiranna,
putriné Praméswari.

(9)

Jéneng dahak Ida Sang Prabhu
di Daha,
hawanán katuran pipis,
I Jarudéh mangédat,
ida twara bahan dahak,
tingkahing para tatu léwiḥ,
maraga panomah,
yéning pacang mabuñcing.

(10)

Manes̄kang I Kuda Prēwira
ngucap,
harttané s̄erahang dini,

yan twara ñak ñerahang,
tong buhung kĕl krampas,
sakadan harttané sami,
da ngaliwat,
yan twara ñerahang jani.

(11)

Gagéperan I Jurudéh miwah
I Punta,
I Karthala makadi,
miwah I Prēsanta ika,
suba padha prēyatna,
makéjang ngarépang kēris,
maték danganan,
makadi sira Patih.

(12)

Déning sangéti mikukuhin pisan-pisan,
harttané jégi katagih,
jadi magulungan,
wétu manadi syat,
mapuntéł pasaling tigting,
pasaling pakpak,
mantri padha ngémbulin.

(13)

Twara bisa pihid I Kuda Prēwira,
pitawi kakémbulin,
yan akuda suba,
bakatanga ya mamasta,
harttané karampas sami,
to I Prēsanta,
twara baha n ngundili.

(14)

I Jurudéh Karitala marasa
kapésan,

makadi sirā patih,
twara ngélah kandha,
harttané suba karampas,
makadi liyu macangkling,
hada mañerah,
rowangé sisan mati.

(15)

Dadyanna kakétekán I Karttala
ika,
makadiñna I Jurudéh,
yéning pacang ngalawan,
tong buwung pacang kalah,
kapatut ban sira Patih,
mélah kuning ngayang,
ka Koripan néne jani.

(16)

Lamun tulak I Jarudéh Punta
karttala,
padha ngangséhang malahib,
miwah I Présanta,
bécat ñané tan péräh,
makadinña Sirā Patih,
milu dané ngadémplang,
malahib manékép jit.

(17)

Sarawuhé di Koripan nga-
rawuhang,
ring Ida Sri Bhupati,
miwah ring anakda,
I Jurudéh nguningayang,
sakañda-kañdhané sami,
kalintang krodha,
Radén Inu Krétha Pati.

(18)

Ida Sang Nátha,
mapamit pacang ngémbarin,
pembégal punika,
ajinda raris ngandiká,
majalan idéwa né jani,
yan tuwah ñidayang,
kalah bahan ngamusuhin.

(19)

Nah ngalawut idéwa suba ka -
Daha,
Radén Inu Krétha Pati,
nguntuk raris ñumbah,
ring aji miwah ibiyang,
tumuli raris mamarggi,
mapalinggihan,
kuda Irangga Ranggit.

(20)

Tware pasah néne patpat ma-
ngiringang,
I Punta lan I Jurudi,
miwah I Karttala,
makadi to I Présanta,
hilang jejéhna né jani,
réh kabuwatan, -/-
20 subhaktiné ring gusti.

(21)

Kacarita tatingkahane di
jalan,
Pañji Smirang né jani,
mañingak babandan,
néne huli di karépan,
sampun kadawuh ngémbusin,
lawut magagah,
sané matali sami.

Banban halus Pañji Sémirang
ngandikā,
ring né sampun mēbusin,
bakal maba kija,
hartta néné makéjang,
sawur sěmbah matur rarís,
jaga ka Daha,
kahatur ring Sri Bhupati.

(23)

Hantuk jaga wéntén karyya
pabuñcingan,
Radén Inu Krétha Pati,
putrané Sang Nátha,
Sang Prabhu ring Koripan,
Radén Inu Krétha Pati,
apanga téka,
nuwang harttané mahi.

(24)

Twara pisan hira pacang
nglawut nuwang,
gustin ibané pang mahi,
apang hira nawang,
tékén néné maparab,
Radén Inu Krétha Pati,
kéto haturang,
gangsarín iba mulih,

(25)

Lawut nambah sada kucup ya
majalan,
lègan nané tan sinipi,
majalan ngulahang,
macunduk ya di jalan,
Radén Inu Krétha Pati,
nongkok lut nambah,
ngaturang kandha sami.

(26)

Daging kadi wacanan Pañji
Sémirang,
tělas kapidhartha sami,
kěnén ida miréngang,
kéméngan kéto minéhang,
Radén Inu Krétha Pati,
gélis mamargga,
wus napak ring panépi.

(27)

Kota baru ndawuhang ngahé
pasanggrahan,
pacang tongos manganti,
apang kaduhunan,
tékén Pañji Sémirang,
Radén Inu Krétha Pati,
mangajap-ajap,
musuhé twara prapti.

(28)

Radén Inu Krétha Pati dadi
mürkka,
ban makélo manganti,
musuhé sing téka,
gélis mañaprik kuda,
ka Kota Baru mangrañjing,
Pañji Sémirang,
nadakang pacang mijil.

(29)

Pañji Sémirang suba tangar
nganggén panah,
Radén Inu Krétha Pati,
maték danganan,
réh pacang ka pasyatan,
suba mapapasan jani,
Pañji Sémirang,
macépol panahé nglintik.

(30)

Radén Inu Krétha Pati
kabungéngan,
bu mara mañingakin,
bagus sang jamprah,
cahyan Pañji Sémirang,
buka masé né masangling,
dadyanña hëngsap,
ngisi landéyan kéris.

(31)

Pañji Sémirang hëhës baru
mara mañingak,
Radén Inu Krétha Pati,
bagus kabhinawa,
ngandang ngusakang manah,
Pañji Sémirang mangaksi,
rawuhing kuda,
ñangkréng maka kalih.

(32)

Makëlo pisan nanëng ma -
papas cingak,
Radén Inu Krétha Pati,
ñulingling mëdañang,
ngédalem Pañji Sémirang,
kéné paminëh di rédi,
bu mara tawang,
misan gëlahé jani.

(33)

Kapécutan jarané Pañji
Sémirang,
ñangkréng twara mamarggi,
titir magréhgéhan,
jarané saling timbal,
Radén Inu Krétha Pati,
mécutin jaran,
mogok Irangga Ranggit.

(34)

PUH DANGDANG

Gëtar manis Inu Krétha Pati,
raris ngucap,
ring kuda punika,
kénkén awanan kakéné,
Irangga Ranggit ya bawu,
saduké bawu mamarggi,
tindakané ndawut saja,
plahibé sada makucup,
jadi jani majangkréngan,
twara ngélah,
bayun ñané lëmët gati,
nongos sing ñak to majalan.

(1)

Gumana sang huli Koripan mahi,
mangëndonang,
kabisayan nira,
jadi jani wëtu kéné,
Pañji Sémirang manguntuk,
kéné mingis bahu miraggi, -/-
/21 manis banhan lawut ngucap,
sapunapi ratu hawanhan,
mangandika,
tityang janma kasih-asih,
iriki kasangsaran.

(2)

Gënah ring tengah alasé ngëmpi,
ninggal désa,
wantah jani pisan,
sasukat déwék tityangé,
laju mangumbara ratu,
né mangkin kadi karyyanin,
buwut mangobétin anak,
sira néné holas nuduk,
tityang janma kakutangan,
manggih lara,
Radén Inu Krétha Pati,

hësa lélo mamirëngang.

(3)

Tur malikang krisé singkur
dori,
rasa hëñag,
kahyuné mirëngang,
hatur Pañji Sémirangé,
mangucap banban lan halus,
inggih sampunang salah tampi,
tityang né tan wéntén jaga,
mamanah jaga mangëbug,
mangayuddhanin idéwa,
wastan tityang,
Radén Inu Krétha Pati,
hokan Sang Prabhu Koripan.

(4)

Prayan tityang jaga lungha
mangkin,
mélán-hélan,
ka Nagara Daha,
sapunika sujatiné,
Pañji Sémirang makéñus,
pasahuré mangëmkém kñing,
yan wantah ja sapunika,
pakahyunan inggih ratu,
néntén masatru ring tityang,
nunas simpang,
ka pondok tityangé mangkin,
yan wantah iratu lédang.

(5)

Pasawuré Inu Krétha Pati,
hëdoh pisan,
ratu munah tityang,
mucingin pawécanané,
tityang sumandéya ratu,
ngiring sapakahyun adi,
kajeron adiné simpang,
dadi suba siddha hadung,

sang kalih mababawosan,
padha tuwunan,
huli jarane mamarggi,
sambilang madandan tangan.

(6)

Matolihan Inu Krétha Pati,
mangandika,
ring Ijrudéh banban,
Jrudéh dawuhin pañjaké,
apang padha ngalawut,
ajak makéjang ka puri,
I Jurudéh ndawuhang,
sinamyan padha sampun,
akur padha waték yuddha,
déning suba,
babawosé dadi bésik,
sampun napak di puryyan.

(7)

Rawuhé ring puryyan bëngong
sami,
kagawokan,
bu mara manganténang,
ban bagus tata warñnané,
yaning hënto istri kakung,
tan ada kasoran tanding,
tuwah ñandang macaképan,
kéto padha mangërumun,
sawaték né nangkil makjang,
sagét téka,
hayunané kahatur gëlis,
Pañji Sémérang ngaksama.

(8)

Inggih bëli ampurayang mangkin,
sakéwantén,
puput jangan-jangan,
kalédangan pakahyunané,
haturan sang anak lacur,
ring hëbét-hëbété ngëmpi,

nénér cacingak manimbal,
pangandikan dane muluk,
nampuhé ngéñagang manah,
lagés banban,
Radén Inu Kërtapati,
duh adi da ngalantangang.

(9)

Jalan makémbulan baréng béli,
cirin tréšna,
lékét makanténan,
saha sémbah pasawuré,
Pañji Sémirang makéñus,
durusang ngayunang béli,
manda tan wéntén tulah,
ñaman tityang mangalungsur,
wiréh tityang jadma ništa,
tanpa wangsa,
Radén Inu Kërtapati,
tumuli mangayunang.

(10)

Wusan Radén Inu Kërtapati,
mangayunang,
I Pañji Sémirang,
mangajéngan lungsurané,
wusan ngajéngang sampun,
tan carita sampun wéngi,
sang kalih ka pëmréman,
hëbo miyiké masépuk,
di pamréman mabo hambar,
magumana,
matistis ban lëngis mihik,
galéng gulingé makéjang.

(11)

Mérém-mérém Inu Kërtapati,
golak-golak,
raris mangandika,
lénéh bangkit babawose, -/-

/22/ arah adi béli nguyuk,
kiyap pisan béli jani,
tong dadi bahan nahanang,
marasa suba hiñjún,
adi jalanké marariyan,
raris nimabal,
Pañji Sémirang tur këning,
tan wéntén ja kamanahang.

(12)

Antuk tityang pangandikan linggih
béli,
hémeng tityang,
ratu ngamanahang,
kadi daging wacanané,
sapunapi téges hipun,
yan wantah palungguh béli,
sampun harip dong mrémang,
tityang durung harip ratu,
mrasa kiyap matan tityang,
malih nimbal,
Radén Inu Krétha Pati,
béli méléd mabaréngan.

(13)

Ngiring adi nén mampuh padidihi,
twara hada,
hajak makéhengan,
bés té kéné béli témbe,
mahi ka Kota Baru,
Pañji Sémirang mañahurin,
né ñahan ratu tityang,
dados masaréngan ipun,
kahulan béli rowang tityang,
né mawasta,
I Kuda Préwira kalih,
muwah I Kuda Paramańca.

(14)

Kabungéngan Radén Hinu Krétha Pati,

dadi hasah,
hémpér maminéhang,
salah Pañji Sémirangé,
mapinéh ring jroning kahyun,
banban dané ngandika manis,
kraṇna adi né tan suka,
lakar manadi akasur,
ajak béli mabaréngan,
tuwah jénenga,
mirib adi anak istri,
to hawanán twara hēnak.

(15)

Pasawuré Pañji Sémirang kalis,
ratu tityang,
tan wéntén ja piwal,
kadi kirang p्रécayané,
sawiréh tityangé ratu,
kari madruwé peñakit,
jérih tityang néng ngélahlah,
kahanggan ragan iratu,
Pañji Sémirang mañumbah,
raris médal,
Radén Inu Krétha Pati,
pamuput mérém ngaraga.

(16)

Raris ngungsi pamréman
Mahā Déwi,
Pañji Sémirang,
dapéting kěnjékan,
mabawosan saréng tamyuné,
kahiring ban Twan Galuh,
Puṣpa Juwita lan Puṣpa Sari,
lawut kěném manguntukang,
sasépénan ika sampun,
Pañji Sémirang mabisikan,
maring karṇna,
manésékang gati-gati,
kéné daging pangandika.

(17)

Ring Mahā Déwi halus,
Radén Inu Kértapati,
mangkin sédékan marérepán,
mangkin dariki sampun,
sampunang néng memé médal,
pacang napa,
mangda sampun kahuningin,
kantén rahasya punika.

(18)

Sayan péteng suba liwat tengah
wéngi,
Pañji Sémirang,
lawut ka pémréman,
némak panak-panakané,
jangkutin lawut karumrum,
pangrumrumé mangasih-asih,
panak byangé I Déwa,
mélah-mélah déwa hémuk,
né janí ajin I Déwa,
suba téka,
Radén Hinu Kértapati,
uli di jagat Koripan.

(19)

Ajrépjépan mérém lawut matangi,
Pañji Sémirang,
ngéssengin kawula,
I Kuda Prawira réké,
I Kuda Pramañca sampun,
angrangsuk payas mamarggi,
dénings suba sémeng pisan,
éboné lintang masepuk,
mihiké ngébékékin natah,
pacang parék,
Radén Inu Kértapati,
malinggih harép-harépan. -/-

(20)

/23/ Radén Inu Kértapati mingis,
mangandika,

ring Pañji Sémirang,
husak san kénéh béléné,
hituni babang bangun,
béli ngipi hajak adi,
dadi bésik mabaréngan,
magélut magutgut-gutgut,
bahan kénéhé kadung mamrát,
kulangunan,
béli tékén adi jati,
tuwara dadi bahan ngéngsapang.

(21)

Manguntukang Pañji Sémirang
mingis,
twara ngucap,
makélo mamona,
padha pasaling saréré,
cirining padha cumpu,
Radén Inu Krétha Pati,
tékéning Pañji Sémirang,
mapapas turin macépuk,
cacingaké to padha nápnáp,
kañéneran,
twara sangsih angan kitkit,
nandang mangañudang manah.

(22)

Céber matur Pañji Sémirang
jani,
saha sémbah,
inggih bélén tityang,
yaning durus panglungané,
ka nagara Daha ratu,
yan durus béli mabuñcing,
ring tulaké simpang pisan,
sampunang mangéltur,
mantuk ngararis Ka Koripan,
mangda tityang,
talér huning rahin béli,
putri hayu saking Daha.

(23)

Yan sawangang téka rasa awayi,
macaképan,
ring béli sandingang,
réh labék pisan horttané,
ayuné manérus tuñjung,
mangasorang sabatan langit,
sapuniña jatiné pisan,
Súryya Candra né manurun,
béli mapragayan Súryya,
nika wulan,
kéto bahan tityang ngupami,
lanang bagus istri mélah.

(24)

Yaning sampun béli siddha
mabuñcing,
wahu tityang,
ngiring pikayunan,
kadi daging pangarşané,
saréng ring jroning klambu,
tityang ngiring linggih béli,
padha mangulurin harşa,
kéto rawosé saling témbung,
babawos Pañji Sémirang,
saréng ida,
Radén Inu Krétha Pati,
sagét suba péteng pisan.

(25)

Pañji Sémirang mañémbah ma-
pamit,
lawut budal,
ngararis ka pamréman,
twara hucapang wénginé,
naruput lantas mahungu,
Pañji Sémirang ngararis,
ngojog ka pasanggrahan,
Ida Radén Putra Hinu,
Krétha Pati kadapéttang,
kari mrém,
nimpahin gaguling haris,

malinggih Pañji Sémirang.

(26)

Disisin Radén Inu Krétha Pati,
mangadéngang,
ngurut-ngurut ngucap,
sampun tégéh san sūryyané,
dong mungu ratu mawungu,
pinahan sampun tengahi,
mabading tangané ngabag,
paling mangusud-husud,
tangané Pañji Sémirang,
bakat jémak,
Radén Inu Krétha Pati,
babang matanghi nékékang.

(27)

Jéjéh pisan pañji Sémirang
jani,
maminéhang,
dadane ngadudah,
marasa kétara rahasyané,
hosék di jroning kahyun,
Radén Inu Krétha Pati,
kakéné paminéh ida,
mirib cara hanak héluh,
yan huli husud-husudan,
lémés saja,
lémuh tangané tan sipi,
kahayon Pañji Sémirang.

(28)

Bawu mara kalébangin mangkin,
Pañji Smirang,
marasa di tangan,
pañji Sémirang kahyuné,
makiré mangkin sampun, -/-
247 Radén Inu Krétha Pati,
dénings pacang ka Daha,
raris panglungané lawut,

Pañji Sémirang ngéñjuwang,
sabuk sutra,
Radén Inu Krétha Pati,
nanggap tanda katréşnayan.

(29)

Sutra kuning masulam mébo
mihik,
kabhinawa,
sampun layu bunga,
réh sampun nahén mahanggé,
makadi harttané malu,
né karampas maka sami,
Pañji Sémirang ngamtukang,
masih makahyun nutug,
Pañji Sémirang ngiringang,
ka bañcingah,
Radén Inu Krétha Pati,
Pañji Sémirang mañembah.

(30)

Radén Inu Krétha Pati mamarggi,
kél ka Daha,
manglinggihin jaran,
sanga-sanga pamargginé,
lintang sungsut ring kahyun,
Radén Inu Krétha Pati,
tong dadi héngsapang,
kadunga suba matégul,
tréşnané ring Pañji Smirang,
pamarggi Inu Krétha Pati,
napak di nagara daha.

(31)

Sarawuhé di Daha néné jani,
úpakara,
puput sinamyan,
réh mani pabuñcingané,
lédang Sang Prabhu muput,
Paduka Liku mina kadi,

légané tan sapira,
pacang mangélah mantu,
bagus gënjing mëngpëng bajang,
Galuh Ajéng,
girang tindakané paling,
hulah-hulih di pamréman.

(32)

Miñcang-miñcung Galuh Ajéng
ngintip,
huli sélagan,
bédégé mañingak,
girang tur suka bhawané,
cacingaké lédap ñuñur,
ngahé raras lantas makéjit,
mangapikin papusungan,
kaja kangin miwah kawuh,
jani suba pèdas ñingak,
Galuh Ajéng,
Radén Inu Krétha Pati,
Galuh Ajéng kulanganan.

(33)

Hébah limuh di tongosé
ngintip,
Galuh Ajéng,
kélengér jalan mula,
maplisahan di hébuké,
néné jani Sang Prabhu,
malinggih sampun katangkil,
Mahā Liku matur banban,
singgih dé Sang Prabhu,
né mangkin pinunas tityang,
Galuh Ajéng,
pabuñcingan kadi mangkin,
réh Galuh Cindra Kiranya.

(34)

Sampun hical lami saking
hiriki,
mahawanan,

patut pisa n-pisan,
Galuh Ajéng pangéntosé,
kéto matur Mahā Liku,
Sang Prabhu lédang tan sipi,
kéñém-kéñém nimpal sila,
miwah dané Mahā Liku,
hégaré né tan bina-bina,
kacarita,
néné jani suba wéngi,
I Durmmanggala manélag.

(35)

PUH DURMMA

Nuju sépi nédéng tengah léméng
pisan,
Pañji Sémirang mijil,
ngélis ñaprék kuda,
lawut ngungsi ka Daha,
pakahyunan padang huning,
tékéning karyya,
pabuñcingané jani.

(1)

Sarawuhé di Daha mangapuryyang
ida,
twara anak huning,
manégarang jaran,
kacingak ramya pisan,
malédang-lédangan sami,
mabriyagan,
Mahā Liku di puri.

(2)

Miwah Galuh Ajéng mahica-
hicayan,
dadi sayan mamürtti,
mürkka kahérang-hérang,
I Pañji Sémirang krodha,
palinggihané pécutin,
lawut manréjak,

di puri ngusak ngasik. -/-

(3)

25 Upakara miwah praboté
makejang,
kajekjék maléngkétik,
péring haña bélah,
wawarung kahuwugang,
kahéntung-héntungan sami,
maburarakan,
dékdék lindék pajungkling.

(4)

Sawusané ngusak kasik buwin
tulak,
ka kota Baru gélis,
mamedalang jaran,
jarané ndawus négar,
twara hucapang di marggi,
di puri Daha,
caritayang né jani.

(5)

Mabayayongan héwa huyut
jak mékéjang,
katakéh ada maling,
ka puri mémbahak,
ada nengguhang anak,
mahiyyégan jroning puri,
ada ngadénang,
janma mangamuk di puri.

(6)

Matuluwan padha ñalukşuk
ñalakşak,
twara hada kapanggih,
tépuk bantas tampak,
ñjékan jaran liyu pisan,
mwah prabot maka sami,
béñah ya cakcak,
wawarungé padha ñungkling.

(7)

Bwin timbalang né jani Pañji
Sémirang,
di Kota Baru sampun prapti,
raris ngapuryyang,
lawut ngojog kapamréman,
Mahá Déwi ngucap haris,
huli dija ké,
idéwa kali jani.

(8)

Pasawuré tityang rawuh saking
Daha,
mabalih anak mabuñcing,
bu mara maréngang,
Mahá Déwi lut kagyat,
mantég pupu ngucap haris,
bani pasaja,
idéwa luwas padidi.

(9)

Twara ngucap kénem I Pañji
Sémirang,
wus liwat tengah wéngi,
raris ida munggah,
di pamrémané ida hébah,
magébyug mérém mapugling,
mani séméngan,
matanghi lawut sédih.

(10)

Paséméngan di Daha suba ma-
nabdabang,
praboté kagéntinin,
wawarung makéjang,
né bah ibisañja,
puput majujukang sami,
déning kalintang,
kasiddhén Sri Bhupati.

(11)

Mapayasin Galuh Ajéng pa -
sémengan,
ring Mahá Liku mangkin,
Sang Prabhu ngandiká,
tékén waték para ménak,
kéma inanak katurin,
apang mapayas,
Radén Inu Krétha Pati.

(12)

Mabriyuk nambah para ménaké sinamyan,
abérédan mamarggi,
ngojog pasanggrahan,
ditu di patandakan,
Radén Inu Krétha Pati,
mapasanggrahan,
rawuhé matur bhakti.

(13)

Péra ménak sané kaping
hajéng pisan,
tityang sadhya maméndakin,
dadawuhan ida,
ajin cokor idéwa,
durusang mahiyas mangkin,
tityang ngiringang,
mamarék Sri Bhupati.

(14)

Radén Inu Krétha pati raris
nimbal,
ngandika kadi mingis,
suwébhawané galang,
sré dah yan ing hawasang,
di tengah kahyuné sédih,
twara ja pasah,
magantung jroning rédi.

(15)

Mamangéñang panasihané tan
péräh,
Pañji Sémirang tan mari,
mangranayang susah,
ngudyang ja tityang mapayas,
kéné anggon tyang mangkin,
méndak ibapá,
tumuli rarís mamarggi.

(16)

Radén Inu Krétha Pati nga-
puryyang,
sarawuhé ngabhakti,
ring Ida Sang Nátha,
gélis sampun kalinggihang,
di juli hémasé mangkin,
tur masaréngan,
Galuh Ajéng masandhing.

(17)

Lut mapikul jroning kota
mahilehan,
mahiringan gong béri, -/-
/267 majajawan mamas,
soroh mapontang hémas,
tamburé di hajéng gati,
kobéré kembár,
ida dané mangiring.

(18)

Buwin mapayung sutra kuning
kembár,
Radén Inu Krétha Pati,
yan akudang janma,
mabalih to gagawokan,
nganténang warnnané kadi,
Sang Hyang Sémara,
bagus mañanding ratih.

(19)

Galuh Ajéng hénggat-hénggot
déning bahat,
ngaba pusung bléngkér pasti,
masésimping hémas,
tangan cokor magélang,
nguntuk dédép tan sipi,
di jroning manah,
héndah kahyuné paling.

(20)

Ngiyah-ngiyuh ngilu ngajap-
ajap sańja,
kasurupan Hyang Rawi,
tong dadi tahanang,
ban tumbéné nganténang,
Radén Inu Krétha Pati,
déwasa kála,
pacang anggon praméswari.

(21)

Kéto pisan Galuh Ajéng
maminéhang,
léga hidhépé mabuñcing,
suhudé miléhan,
lawut ngapuryyang,
Radén Inu Krétha Pati,
ka pasanggrahan,
ka patandakan ngungsi.

(22)

Galuh Ajéng bibiné mañémbak
dandan,
Mahá Liku ngagahin,
hokané bhuṣaṇa,
matruh-truh bungah pisan,
sampun né kapasalinin,
kapasucyan,
Galuh Ajéng né jani.

(23)

Radén Inu Krétha Pati byah-
para,
pakahyunané sédih,
sigsigan sapira,
yadinña ida kabuñcingang,
tuwarz télèb di hati,
kadung mamérat,
pakahyunané né abésik.

(24)

Tékén Pañji Sémirang tong
dadi héngsap,
kéto salah kéné pélih,
ngamu-ngamu bingbang,
twara sélég mangayunang,
Radén Inu Krétha Pati,
bwin tuturang,
Mahá Liku né jani.

(25)

Di pamréman hokané polpol
ban hambar,
péndér soroh sané bécik,
hébon ñané samprag,
ngébéki puri sa Daha,
Mahá Liku ngucap manis,
sadhyá idéwa,
dadi Praméswa ri.

(26)

Lawut ngédat né mahadan
Ni Kén Wargga,
parékan lintang ririh,
mula gantos pisan,
cokor idéwa to sadhya,
polih rabhi bagus tuwi,
tan ñandang céda,
awanan saking mangkin.

(27)

Ñandang pisan riméyang ring
pakahyunan,
mungpung durung mapanggih,
pahurukin pisan,
ngalap pitrēṣan ida,
Radén Inu Krétha Pati,
cokor idéwa,
mangda kéman ring Prami.

(28)

Lawut matur Galuh Ajéng
manunasang, -/-
/27/ sapunapi hantuk malih,
mangda sadhya tityang,
kadrémanang ring somah,
nikahin tityang né mangkin,
raris ngandika,
Mahā Liku midarttahin.

(32)

Yaning sampun pakalihan
ring pamréman,
patut pisan sawahi,
jag cokor idéwa,
mérém ring pangkonan ida,
Radén Inu Krétha Pati,
sapunika pisan,
Mahā Liku ngucap haris,

(29)

Nah né kéné tatingkahan buwin
appasal,
apang idéwa huning,
yan tuwah kajémak,
tangané katépésang ika,
pantég tangané ibéli,
lawut hélingang,
mangdéné kakasihin.

(33)

Běněh pisa n pamuñiné
Nikén Wargga,
kewala siddha kikit,
magoba droponan,
jaga maměděmin pabénan,
kéné bahan déwa jani,
ningkahang awak,
sěděng mělaha né jani.

(30)

Makadinña mangda kasangkol
kaharas,
karumrum ban muñi manis,
kahabin idéwa,
bahan rakan idéwa,
Radén Inu Krétha Pati,
yaning tuwara,
idéwa to kakasihin.

(34)

Yaning suba idéwa ring jroning
tilam,
da hěndén hiju gati,
maňerahang awak,
mapi-mapi katakutan,
nguntuk apang mirib sědih,
rěngu-rěnguwang,
sasěbèngané agigis.

(31)

Miwah Radén Inu Krétha Pati
tuwa,
ñémak miwah ngalémésin,
ditu ñandang pisan,
jag mérém di pabinan,
Radén Inu Krétha Pati,
pěluk tékékang,
bańcang iběliné gisi.

(35)

Yan twah Radén Inu Krétha
 Pati suba,
 mérém téka timpahin,
 kétó jani péragat,
 Mahā Liku ñakolahang,
 Galuh Ajéng ngérép gati,
 wahu surup sūryya,
 né jani suba wéngi.

(36)

Mahā Liku nuntun Galuh
 Ajéng hénggal,
 né jani suba ngrañjing,
 kajroning pamréman,
 makadi néne lanang,
 Radén Hinu Kérthapati,
 maka kalihan,
 ring jroning tilam sari.

(37)

Galuh ajéng nguntuk ngahé
 prarasan,
 apang hēnak kalemésin,
 matéhénan tangan,
 mapi kasédihan,
 Radén Inu Kérthapati,
 twara da pisan,
 ngrésépang kahyuné malih.

(38)

Pragat bengong di pamréman
 mapangénan,
 miawah pésu yéh akṣi,
 twara ja lenan,
 I Pañji Sémirang kahajap,
 Galuh Ajéng nguwah-nguwuh,
 maklo ngantyang,
 twarā da kadésekín.

(39)

Lawut ngucap Galuh Ajéng sada
 banban,
 dong rumrum tyang béli,
 punapi hawanán,
 béli nanéng tan ngandika,
 Radén Inu Krétha Pati,
 séndhu mangucap,
 béli sing bisa ngalémésin.

(40)

Yan tan wéntén béli kahyun
 ngérumrum tyang,
 mangkin tityang nglémésin,
 mangda béli wikan,
 dadi séndhu mangucap,
 Radén Inu Krétha Pati,
 tong ada péráh,
 anak héluh ngalémésin.

(41)

Anak muwani tong ada turahan
 dija,
 bés té kalébih gati,
 nawégang ménéngang,
 heda liyu rarasanán,
 heda adi ngiyéng béli,
 malih angucap,
 Galuh Ajéng manangis.

(42)

Yan tan wéntén béli kahyun
 ngrumrum tityang,
 tan wangdé tityang mangkin,
 jaga nguningayang,
 ring pahingguh ibapā,
 Radén Inu Krétha Pati,
 masawur bangras,
 angob béli tan sinipi.

(43)

Mirib twara ja hadi
hokan Sang Nātha,
běs pongah aji jwari,
kéto makémikan,
nurah to janma hasagan,
běs kaliwat děměn ngumik,
mahirib twara,
hokan sang ūakra wěrtti.

(44)

Galuh Ajěng matur hatěhang kě
tityang,
tityang mandus né mangkin,
irika ring taman,
mangda miring-hiringan,
tityang mamarggi ring běli,
masawur jěngal,
Radén Inu Krětha Pati.

(48)

Radén Inu Krětha Pati
mangějohang,
katěngah měrěm mapugling,
twara makrisikan,
Galuh Ajěng mangénggalang,
něsékin měrěm nimpahin,
mamona pisan,
Radén Inu Krětha Pati.

(45)

Lawut a di masiram suba ka
taman,
ūanan běli padidi,
mandus ka taman,
réh durung nahěn pisan,
běli ngiringang nak istři,
pacang masiram,
yan pisěrěng pisan adi.

(49)

Radén Inu Krětha Pati
papangsěgan,
měrěm ngělut gaguling,
děning kasěbětan,
Galuh Ajěng tan karěnga,
yadin Twan Putri nimpahin,
sang katimpahan,
makělěmah ngěñjuh wuri. -/-

(46)

To parěkan běliné tundén
ngiringang,
I Punta lan I Jrudi,
mīwah I Karttala,
makadi ya I Prěsanta,
apang maňukjukin běli,
ngiring kataman,
děning pacang mašuci.

(50)

/28/ Galuh Ajěng matanghi
sampun sěmengan,
lawut ngocok nanginin,
tangané kajěmak,
kakěděng katangyang ida,
Radén Inu Krětha Pati,
matanghi babang,
rěngět kahyuné tan sipi.

(47)

Sawatara suba ada limang
dina,
Radén Inu Krětha Pati,
malinggih di Daha,
twara ja matra-matra,
kén galuh Ajěng marabi,
twah pětěng lěmah,
tong tahén katundikin.

(51)

Radén Inu Kérthapati sayan
susah,
di ambéné Ida malinggih,
galuh ajéng ngucap,
antuk sampun suwe pisan,
běli anggén tityang prami,
réh durung pisan,
tityang nahén rumrum běli.

(52)

Nggih akéntén sané mungguh
maring kitab,
Radén Inu Krétha Pati,
twara pégat-pégat,
ngamé-hamé Pañji Sémirang,
jangka layu sayan kiris,
buwin timbalang,
I Dangdang lara né jani.

(56)

Radén Inu Kérthapati raris
nimbal,
nglawanin mañawutin,
běli twara nawang,
né madan parumruman,
apa madan kété adi,
nimbal mangucap,
galuh ajéng ñawurin.

(53)

Wantah běli néntén wikan
ngrumrum tityang,
ngiring mantukan běli,
ring pamréman gěnah,
mangda běli pang wikan,
tityang jaga ngrumrum běli
malih mangucap,
Radén Inu Kérthapati.

(54)

Rawat-rawat hidhěp běliné
twarā da,
pacang ngarumrum adi,
běli ohon pásan,
twara mampuh mulyan,
awak běli pěluh pidit,
běli mamindah,
Galuh Ajéng tong himbih.

(55)

PUH DANGDANG

Carita Pañji Smirang né jani,
nanéng sawat,
sungsut ngajap-ajap,
Radén Inu Krétha Patiné,
saruwang tong dadi saru,
yan limpurang mawuwuh sakit,
mérémang ya ngulangsar,
yéning kidémang manglawut,
akédap marasa ngénah,
asakšana,
rašaña suba masandhing,
tékéning Pañji Sémirang.

(1)

Radén Inu Krétha Pati tan mari,
né kasambat,
ring Pañji Sémirang,
péteng lěmah kadulamé,
pitréşnané tan patanggu,
kadunga suba makilit,
tékék di jéroning manah,
nandang jéngah, né kaliwat,
nahén hibuk mabělasan,
tatagoné,
Radén Inu Krétha Pati,
ngalahin luwas ka Daha.

(2)

Pañji Smirang ngucap jroning
rédi,

tan sapala,
 nu dini magénah,
 hadénan marék tuminé,
 ka gunung manulis laku,
 déning ibéli ngalahin,
 ka Daha to mapambilan,
 yaning pakṣa dini hému,
 né jani dini magénah,
 tong buhungan,
 anak tangéh sayan lami, -/-
 /29/ rahasyan gélahé katara.

(3)

Suba pragat paminéhé gélis,
 kadawuhan,
 I Kuda Prénawa,
 lan I Kuda Prémáñcané,
 mangdén ndawuhang sampun,
 pañjaké sami dawuhin,
 janmané huli Mémentawan,
 padha kahicchan mantuk,
 buwin tulak ka Mémentawan,
 muwah ka Koripan,
 suwung mimit parémangkin,
 di Kota Baru mangungang.

(4)

Twan putri Puṣpa Juwita
 Sari,
 maka dadwa,
 sampun kadawuhan,
 pacang ngiring pangalungané,
 sampun puput kadawuh,
 tumuli rarís mamarggi,
 pamargginé péteng lémah,
 ngliwa t alas gunung,
 mamarggi matungtung lara,
 ludin ninggal,
 Mahá Déwi jag kalahin,
 di Kota Baru ngaraga.

(5)

Pamargginé Pañji Sémirang
 ñilib,
 mahiringan,
 I Kuda Prawira,
 mwah I Kuda Pramañca,
 makadiña Twan Galuh,
 Puṣpa Juwita Puṣpa Sari,
 Mahá Déwi twara wikan,
 dadi suwung mangmung,
 amung Mahá Déwi ngaraga,
 di puriyan,
 jani suba joh gati,
 pamarggin Pañji Sémirang.

(6)

Mahá Déwi kagyat mara mijil,
 sagét suba,
 tuwara ada jadma,
 di bañcingah spi gatiné,
 asing dlokin suwung,
 Pañji Sémirang twara kari,
 ical saking pamréman,
 Mahá Déwi ngérung,
 nangis matabtaban pisan,
 manting raga,
 mañélsélang phula kérthi,
 mangucap mangalad-alad.

(7)

Panak tityang i déwa bas lalis,
 luwas matinggal,
 kénkén panadiyan,
 né jani awa k méméné,
 bas mémé tréṣṇa nugtug,
 i déwa kabuntang - banting,
 jani wětu kénéyang,
 kalahin i ratu,
 pérami swa ri sampun ninggal,
 déwék tityang,
 biyang i déwa néwati,

Buwim idéwa ninggalang.

(8)

Kija ruruh panak tityangé
jani,
Pañji Sémirang,
hénén pasang ajak,
kakéné saja suwungé,
adayan suba lampus,
dini tityang jani ngémasin,
kudu hidup makutang,
di halasé suwung,
Pañji Sémirang yan kija,
mangumbara,
dija halih tityang jani,
panak tyangé né sayang,

(9)

Yaning kénkén Pañji Sémirang
jani,
ya di jalan,
twah kalunta-lunta,
panak tityangé kalasé,
kéto sasambaté maduwuh,
Mahā Déwi Tuwah syang latri,
twara ngémbangin dina,
nangis ngulun-ulun,
timbalang jani tuturang,
né di Daha,
Radén Inu Krétha Pati,
ngamé Pañji Sémirang.

(10)

Péteng lémah Radén Inu
Krétha Pati,
twara héngsap,
kadung suba ñajah,
télék bunténg pitrëšnané,
sasuwené ida ditu,
di Daha tong tahén ida
manangkil,

tékén Ida Sang Nátha,
déniŋg ida liwat inguh,
kahyuné ngumbék mamérât,
dadi pañungkan,
ngrubédha ring jroning rédi,
tong dadi ban nahanang.

(11)

Radén Inu Krétha Pati jani,
kacarita,
ngucap jroning angga,
mula jéjélé san hidupé,
Galuh Ajéng tan pahunduk,
mělah né jani gédinin, -/-
/30/ ngudyang nongos di Daha,
kéto suba né pamuput,
paminéhé jronéng angga,
sagét sañja,
Radén Inu Krétha Pati,
ndawuhin I Karttala.

(12)

I Présanta Punta lan I Jrudéh,
kadawuhan,
apang mandawuhang,
tékéning hulubalangé,
déning mapakahyun ñusup,
mangumbara wénginé jani,
suba puput ya sayaga,
téngah lémeng jani sampun,
ñilib pamargginé budal,
saking Daha,
makadi twara mapamit,
tékéning Ida Sang Nátha.

(13)

Pamargginé ngalintangin bukit,
paséméngan,
napak di bañcingah,
di jron Pañji Sémirangé,
dapéntanga suwung mangmung,

pamēdalé mubět sami,
tong hada majělawatan,
janma angan ahukud,
sakewala kapirěngan,
di puryyan,
tanglus tangis anak istri,
titir ya masasambatan.

(14)

Radén Inu Krětha Pati gělis,
nganampěkang,
sinah kapirěngan,
sasambat Mahā Déwiné,
ngamé-ngamé měrah-měruh,
ngatgat Ida Praméswari,
tur ngajap Pañji Sémirang,
tědas pisan nika sampun,
akitané kapirěngan,
lintang kagyat,
Radén Inu Krětha Pati,
kéné paminěh ngaraga.

(15)

Né madan Pañji Sémirang
rihin,
twara lénan,
Putri Cindra Kiranña,
jati kéto paminěhé,
dadi mawuwuh sungsut,
Radén Inu Krětha Pati,
yéh cingaké namuwas,
hěhés marasa luntur,
buka i pasépan timah,
patěladtdad,
Radén Inu Krětha Pati,
lélo bah jalān pějang.

(16)

Bawu měrěm rasa těgtěgan
gigis,

lawut ngucap,
sérět měgat-měgat,
dhuh déwa jiwan tityangé,
běs kalěbih gati ratu,
mělah san kahyuné ngělidin,
rawuh běliné hipidan,
ratu sigěm twara ngaku,
idéwa Candra Kiranña,
těkén tityang,
kéto sasambaté sědih,
lawut ngungsi ngapuryyang.

(17)

Sarawuhé di puri sampun ma-
linggih,
matur banban,
tityang manunasang,
hantuk napi hawanane,
mémé kalintang sungsut,
tan wéntěn pěgat manangis,
Mahā Déwi manarttayang,
sakandané nika sampun,
sami tělas kapidartta,
sinamyan,
Radén Inu Krětha Pati,
masih matur midarttayang.

(18)

Mimbuh-imbuhsungut Mahā
Déwi,
padha hěngsék,
sědih matatangisan,
Radén Inu Krětha Patiné,
mahatur sa mbil ya bekut,
lilayang kahyuné mangkin,
sampunang ja nuhukang,
kahyuné kalintang sungsut,
mangkin tityang ngiringang,
Bu kaděha,
dwaning adi galuh mangkin,
hical yan kapo kijaha.

(19)

Lut mamarggi Radén Inu
Krētha Pati,
gagangsaran,
ngiringang ka Daha,
Mahā Déwi sarawuhé,
di Daha suba ngalawut,
I Punta Karttala mangiring,
ka puri marék Sang Nātha,
Mahā Déwi ida bēngul,
pangakšiné maka dadwa,
nanghing ida,
Radén Inu Krētha Pati,
di jabayan mangantosang.

(20)

Sarawuhé Mahā Déwi ring
Puri,
buka cingak,
ring Ida Sang Nātha,
kalintang sēbēt kahyuné,
mara maklēteg ring kahyun,
mēling tēkén Prami śawari,
néne sampun ninggal séddha,
dēning ipun Mahā Liku,
mangracun bahan drowaka, -/-
317 jani suba,
gunan ūnané punah sami,
Mahā liku tan kareng.

(21)

Dadi suba jani Mahā Déwi,
kasayangang,
ring Ida Sang Nātha,
jani dadi pangētiné,
pramiswariné sampun,
mandéwati sané rihin,
dēning polosé tan pērah,
Mahā Déwi lintang cucud,
twara makahyun angkara,
kraṇna kēman,
kajēnēngang Pramēswari,

ring Ida Sang Prabhu Daha.

(22)

I Punta Karttala glis mapamit,
ngajabayang,
raris mangiringang,
Radén Inu Krētha Patiné,
tulak ka Kota Baru,
gēnah Pañji Sēmirang rihin,
ajahan sampun ya prapti,
tumuli ida ngalawut,
mangrañjing ring pamrēman,
pamrēmané,
Pañji Sēmirang prēmin,
mabēlēngé alah pangsegang.

(23)

Radén Inu Krētha Pati sēdih,
di pamrēman,
yéh cingaké ūncap,
tultul ban ūutra kuningé,
sané kahaturin né malu,
ring Pañji Sēmirang lēcing,
manggon nultul yéh cingak,
gagulingé lut kagēlut,
haras-aras di pamrēman,
cara hédan,
gēbyag-gēbyug muntag-mantig,
ndulamé Pañji Sēmirang.

(24)

Radén Inu Krētha Pati rarís
mandawuhang,
pacang ngamarggyang,
mantuk prēdana mantriné,
tulak ka Koripan matur,
ring ajinda Śrī Bhupati,
mangandika hatur banban,
merika bēliné mantuk,
parék Sang Nātha Kuripan,
huningayang,

tiyang biyana tulak mulih,
yaning twara siddha bakat.

(25)

Galuh Cindra Kiranya bantyang
ngalih,
dénинг suba,
hilang uli Daha,
tiyang ngétut palakuné,
sampun puput ya kadawuh,
mañca mantri nembah rarisi,
lut mamarggi ka Koripan,
sagéti sampun ida rawuh,
di Koripan ngapuriyang,
nguningayang,
sapari kañdhane sami,
ring ida prabhu Koripan.

(26)

Sang prabhu nanéng pésu
yeh aksi,
tuk miréngang,
kadi pamidartha,
hatur para dané mantrine,
madahépan mantég pupu,
dékés-dékés tur manitir,
kadi prëngéte ngandika,
kanti kéné duké malu,
twara Mi adi ngortayang,
huli Daha,
sahilangña tuwan putri,
twara olas ngan masurat.

(27)

Tware lénan waya anak abésik,
mangranayang,
twan galuh ida hilang,
dabdaban i liku jélé,
déning démén ya manganduh,
guna tur pangasih-asih,
mangdéné ya kadalémang,

hiyadi lawut ya takut,
sakéñéhé kadagingan,
kén sang nátha,
kraña hilang tuwan putri,
I Liku mula ya bhaya.

(28)

Prami swari sigsigan manangis,
ngangén oka,
déning liwat sayang,
Raden Inu Kérthapatine,
néne jani sang Parabhu,
twara tahén da katingkil,
déning sungsuté kalintang,
di Koripan dahat samun,
bañcingahé tan padiya,
kéto pisan,
di Koripan buka jani,
déning sang prabhu kobétan.

(29)

Sampun Radén Inu Kérthpati,
ngamarggiyang,
parék ka Koripan,
banban halus pangucapé,
suwabhawa lintang sungsut,
náh kénkén hidépé jani,
kénéhin ajak makéjang,
apang siddha ja katépuk,
hiyadi Cindra Kiranya,
matur sembah,
parékané maka sami,
tityang ngiring pakahyunan.

(30)

Léding cokor hidéwané mangkin,
boya piwal,
ngambéi subhaktin tyang,-/-
/327 lintang pisan subhaktiné,
saréng tityang sami ratu,
yadyan matémahan pati,

sampunang malih sumandya,
ring tityang déwa agung,
kéto matur abryukan,
raris ngucap,
Radén Inu Krétha Pati,
néne jani hidhēp ira.

(31)

Né jani ira pacang mabuddhi,
mangumbara,
satibaning paran,
sara panitah Widhiné,
dija katu gěnah tutug,
yadin hidup yadin mati,
ira mapisan-pisanan,
pisanan apang nglampus,
matiné di jalan-jalan,
makadiña,
pacang mañaru né jani,
ira dot maganti adan.

(32)

Radén Pañji Jayéng Kusuma
jani,
adan hira,
makadi I Punta,
Iyandaka adan ñané,
I Jurudéh madan Iwirun,
kalih I Karttala jani,
patut mahadan I Kalang,
I Présanta ipun anüt,
mahadan I Lurah Sémbar,
nah ndawuhang,
tékéning rowangé sami,
né jani pacang majalan,

(33)

Sasubané puput kadawuh sami,
lut majalan,
twara bisa pégat,
Pañji Jayéng Kusumané,

di jalan-jalan nduwuh,
mamarggi matungtung sédih,
ndulamé Pañji Sémirang,
makadi ipun I Wirun,
masih milu ngajap-ajap,
makrak isak,
mantég tangkah nongak langit,
pati gamplong ya majalan.

(34)

Mangénggalang I Wirun lut
nésékin,
déning gila,
ngénot babikasan,
bahan ajum Iwiruné,
I Kalang jěg ya manañjung,
I Wirun jangka ñungkiling,
duwěg ngahé kabañolan,
hěngkél padha ya mangukguk,
énto kédékin mabriyuk,
jěg makéjang, waték
pangiringé sami,
ngédékin I Wirun hěbah,

(35)

Nghing twara I Wirun skél di
hati,
déning ñabran,
macanda-candayan,
magoñjakan ring timpalé,
lawut manulih ka pungkur,
Pañji Jayéng Kusuma mingis,
déning ya pařekan sayang,
padha rata lintang bawud,
nghing Pañji Jayéng Kusuma,
jroning angga,
sungsut bayuné tan sipi,
twara dadi ban ñaruwang.

(36)

Margginé nglintangin alas bukit,

pětang lěmah,
sayan hějoh sawat,
dadi tékad pamargginé,
di tépin jagat Sadayu,
Pañji Jayéng Kusuma gělis,
mangandika ring I Kalang,
mīwah ring I Wirun,
apang ngahé pasanggrahan,
kacarita,
pasanggrahané puput gělis,
ditu lawut masanděkan.

(37)

PUH SINOM

Raja Sadayu hucapang,
maputra istri aběsik,
ayuné tan patandingan,
kasayangan bahan aji,
déning maputra aběsik,
parab idané kawuwus,
I Galuh Nawang Sindra,
Sang Prabhu sěděk malinggih,
sagét ada,
janma parěk mados-dosan.

(1)

Nguningayang wawidangan,
Sadayu adané jani,
anak lanang bagus jangjang,
suba monđok di paněpi,
ngahé pasanggrahan sami,
mahiringan pañjak liyu,
kagyat mara mamirěngang,
Rađā Sadayu né jani,
běngah-běnguh,
prěrahiné sěbuḥ landak.

(2)

Sang Prabhu raris ndawuhang,

ring punggawa Mañca Mantri,
makadi ring watěk yuddha,
Děmang Tuměnggungé sami,
sampun sami macumawis,
ngamong sasiképan cukup,
tumuli lawut majalan, -/-
/337 muwah Hulubalang sami,
ngajap-ajap,
musuhé sambil masuryyak.

(3)

Subané marěp-arěpan,
sasumbaré wanti - wanti,
gělis I Wirun I Kalang,
I Lurah Sěmar makadi,
pañjaké girang sami,
makějang padha mangamuk,
masiyat pasaling cakcak,
I Lurah Sěmar ngangobin,
pasiyaté,
sikěp sadayuné rěbah.

(4)

Sayan marasa kapěsan,
pañjak Sadhayuné sami,
malahib saling paliwat,
gustin ūnané kaplahibin,
ngěcagang sañjata sami,
wiréh ya mabuddhi hidup,
Děmang Tuměnggung mañingak,
Hulubalangé malahib,
padha ngamuk,
lut macěpuk ké I Kalang.

(5)

Muwah I Wirun I Sěmar,
pasiyaté saling banting,
Děmang tuměnggungé mīwah,
Mañca Mantri maka sa mi,
padha kakasoran jurit,
Děmang Tuměnggung mahějuk,

Mañca Mantri hinamiyan,
padha mabrégu matali,
bahu mara,
Hulubalangé ngatonang.

(6)

Démang Tuménggung mabasta,
maka miwah Mañca Mantri,
Hulubalangé makéjang,
naglang siképé tumuli,
gélis ya mañerah sami,
mabriyuk ya padha nungkul,
dadi twara ngélah kandha,
Raja Sadayu ring gélis,
sampun ngayuh,
ring Pañji Jayéng Kusuma.

(7)

Tuhan Putri kasukšerah,
katur apang dadi rabi,
Jayéng Kusuma narima,
Putri Nawang Cindra sédih,
sadurungé mañingakin,
né pacang gënahé katur,
Twan Putri Nawang Cindra,
bawu mara mañingakin,
Pañji Jayéng,
Kusuma bagus tan prah.

(8)

Twan Putri Nawang Cindra,
dadi hulangun mangaksi,
sédihé halah sapuwang,
lédang kahyuné tan sipi,
ka pésanggrahan né jani,
Hulubalangé makumpul,
padha ya malegan-légan,
mangulurin démén hati,
di pétengé,
galang bula ramya pisan.

(9)

Di pasanggrahan masasukan,
I Wirun Kalang makadi,
I Lurah Sémirang Handaka,
padha ngigél dangkrak dingkrik,
sambilanga ya magénding,
mabriyagan padha ditu,
Raden Pañji Jayéng Kusuma,
ngantén di pamréman mangkin,
pakalihan,
saréng putri Nawang Cindra.

(10)

Pasémangan sampun médal,
Jayéng Kusuma matangi,
mangandika ring I Kalang,
hira makénéh né jani,
jalan budalin né jani,
twara suhud nandang hibuk,
wiréh tundén mañidayang,
Pañji Sémirang kapanggih,
nah dawuhang,
téken pañjaké makéjang.

(11)

Jayéng Kusuma angucap,
mangkin ring Rahaden Déwi,
béli pacang mangambara,
adi kénkén buka jani,
tuwan putri hatur haris,
tityang ngiring ratu agung,
yadin salaku séluara,
mangda tityang saréng hugi,
raris ngucap,
Jayéng Kusuma ngutusang.

(12)

Mamarék pacang ngokasang,
réh Jayéng Kusuma mangkin,

mamarggi pacang ngumbara,
né kahutus lut mamarggi,
gagangsaran ya mamarggi,
tan dumadé raris rawuh,
sarawuhé ring puryyan,
nguningayang saha bhakti,
sampun matur,
hutusané midarttayang.

(13)

Raja Sadayu kobétan,
sungsut kahyuné tan sipi,
déning twara ida wikan,
ring warñnan mantuné jani, -/-
34/dwaning pacang katinggalin,
kaplégan Raja Sadayu,
né kahutus gélis tulak,
tumuli sampun mamarggi,
miringan lyu,
sagéréhan Jayéng Kusuma.

(14)

Pamargginé mangumbara,
bilang nagara panggihin,
ditu ngahé pasanggrahan,
kagébug makéjang lilih,
ngayuh jagaté maka sami,
yan akudang njaya satru,
bahan liyu ngélah pañjak,
Jayéng Kusuma né jani,
dadi kasub,
jaya purusa ring pérang.

(15)

Kraṇna kéto małakṣaṇa,
ngumbara njajah nagari,
mangdéné kasiddhan bakat,
néné mula pacang halih,
apang hénggal katépukin,
sané mangranayang sibuk,

dadi ngalaluwang manah,
né makraṇna sédih kingking,
twara lénan,
né madan Pañji Sémirang.

(16)

Hénéngang malu nuturang,
timbalang hucapang jani,
né di Daha caritayang,
Galuh Ajéng lintang sédih,
réh ida twara huning,
satingkah rakané ñaru,
kisa h saking jagat Daha,
Radén Inu Krétha Pati,
dwanning galuh,
Ajéng twara kacumpuwang.

(17)

Galuh Ajéng lut maségsag,
di pamrēman ngalih paling,
di sangladé kasélakşak,
nanghing twarā da kapanggih,
di sélagan-slagan péti,
makadi di batan kasur,
ungkab-ungkab kapédasang,
langséné kahubas-abis,
dadi ngulun,
masasambatan ngaraga.

(18)

Ngudyang běli sapunika,
ngéngkěbin tityang né mangkin,
dong mariki rumrum tityang,
kéné tityang sédih kingking,
mangamé-ngamé iběli,
běs děměn běli mangulgul,
macandha tékéning tityang,
suwud běli mangéngkěbin,
běli bagus,
dong mariki rumrum tityang.

(19)

Kéto ngacéngcéng ngaraga,
di pamréman muntag-mantig,
makéblés lawut pésuwan,
di horok-horoké halih,
hiju tindakané bintit,
di natahé kangin kawuh,
buwin to di pagédogan,
jarané masih kaséliké,
bilang sémput,
koña makéjang kasabsab.

(20)

Lawut mangoñangang kélat,
manangis lantas mañérít,
twara ada mangrunguwang,
waték pangayahé sami,
mendép tan kuma risin,
makadi Ida Sang Prabhu,
twara ja mangrésépang,
kadi hérang Śrī Bhupati,
ludin méling,
ring Praméswariné séddha.

(21)

Mahawanán ida séddha,
déning Mahā Liku nětik,
né jani méling ring raga,
Sang Prabhu kalintang sédih,
mamangénang Praméswari,
nanghing jani Mahā Liku,
gunané ya suba punah,
hawanán Sang Prabhu gëting,
manganténang,
Mahā Liku lut témprat.

(22)

Galuh Ajéng hěnu ngarab,
di natahé jérat-jerit,
buwin ngungsi paméréman,
di pamréman ditu ngumik,
hělas běliné ngalahin,

dija halih tityang ratu,
yadin padé ngalih lénan,
běli ngalih anak istri,
twara hada,
jégégan ring déwék tityang.

(23)

Kéto ngatémél ngaraga,
Galuh Ajéng Siyang latri,
buka anaké né hédan,
tan pégat mégat di hati,
Radén Inu Krétha Pati,
Galuh Ajéng lintang culuk,
puluk tondén mamécah, -/-
/357 ngémpuluk dijroning hati,
linglung paling,
Galuh Ajéng kapégokang.

(24)

Salinang malu ñatwayang,
Jayéng Kusuma né jani,
hěnu mamarggi ngumbara,
sagét rawuh di panépi,
nagarané kawastanin,
Jagaraga né kawuwus,
Pañji Jayéng Kusuma,
ngandikayang mangda gélis,
mañujukang,
pasanggrahan suba pragat.

(25)

Sang Prabhu di Jagaraga,
maduwé putra kakalih,
lanang bagus né duhuran,
né halitan istri lěwihs,
Tuwan Wirántaka wiyakti,
paparabé néné kakung,
né istri mapéséngan,
Tuwan Putri Nilawati,
Sang Prabhu,
nuju tangkil bahan putra.

(26)

Tan dumadé ada téka,
janma parék dihis-dihis,
janma panépin nagara,
nguningayang wéntén prapti,
jang-jang tur bagus gěnjing,
mondok di patépi sampun,
ñujukang pasanggrahan,
Sang Prabhu krodha tan sipi,
raris muwus,
sada lampyas masasumbar.

(27)

Hénggalang tundén nabdabang,
makadi yuddhané sami,
sawaték Mañca Punggawa,
Démang Tuménggung makadi,
mangda ngéjuk manalinin,
anaké né téka bawu,
tware lén né mahadan,
I Jayéng Kusuma mahi,
madéduwan,
mamusuh anak jumaha.

(28)

Agétiyan twara mabasta,
hidup-hidupan krangkéngin,
jéneng ñané halép pisan,
nanghing kénéhé cacungkling,
to muhut-muhutang gumi,
hipidan Raja Sadayu,
jéneng bagus kénéh jahat,
hanggoña cacindilan bwin,
tong madaya,
kagébug kanti lindih ya.

(29)

Mahatur putriné lanang,
Radén Wirantha kaharis,
saha sémbah ring Sang Nátha,
punika wantah sujati,
akidik baya sangsikh,

ring pamanah titya ng ratu,
sakadi ika pawacana,
tityang sumanggup né mangkin,
jaga ngéjuk,
Ipuñ I Jayéng Kusuma.

(30)

Mangkin sampun sami sayaga,
waték yuddhané mamarggi,
gumuruh padha masurak,
girang paéang mangangképin,
Jayéng Kusuma né jani,
miréng surak lawut kěnung,
kěném-kěném mangandika,
Wirun Sémor jani yatnahin,
tong buhungan,
gagaténan balak masyat.

(31)

Mamusuh anak préwira,
héda ampah ngamusuhin,
I Wirun Sémor mañumbah,
tityang tan piwan sahiring,
sampunang pañjang minéhin,
subhaktin tityang Déwagung,
haduwang tityang haduwang,
tatkala asapuniki,
sampun pisan,
madaging pasumandéha.

(32)

Mahawanán manggih lèga,
murip tityang kantos mangkin,
yéning yan tan cokoridéwa,
kari swéccha saking rihin,
hawanán tityang manggih,
panéngkan ipuné ratu,
picchan cokoridéwa,
anggén tityang mangulárin,
lègan manah,
né mangkin tityang caruwang.

(33)

Sampuné marĕp-arĕpan,
masiyat malahar gĕlih,
saling tusuk saling sĕmpar,
saling pakpak saling tigtig,
mĕteng ngamuk ngalindih,
I Kalang Handaka Wirun,
Miwah I Lurah Sĕmar,
twara pisan bisa pihid,
di pasyatan,
yan akudang mbahan ñaya.

(34)

Sang Prabhu Jagaraga, -/-
1367 manglinggihin kuda gĕlis,
mĕcutin jarané nĕgar,
Jayéng Kusuma kahungsi,
macĕpuk padha ngalinggihin,
jaran binal mangkin sampun,
Sang Prabhu madĕdagan,
panunggalan saling sabit,
payuddhané,
mamusuh Jayéng Kusuma.

(35)

Sang Prabhu Jagaraga,
mangulahang nĕsĕk gati,
pasiyaté magulungan,
déning kapipitang gati,
rasa Jagaraga wyakti,
pakahyunan pacang ngĕjuk,
Pañji Jayéng Kusuma,
sébĕt hidané tan sipi,
ngamĕsĕhin,
Rāja Jagaraga mayuddha.

(36)

Réh Pañji Jayéng Kusuma,
pasikĕpan ida kĕris,
pajénĕngan saking lawas,
mahadan I Lala métani,

dadi kasépan manangkis,
Rāja Jagaraga lawut,
sĕkĕn ring sadana pisan,
raris kĕni katuwékin,
nombyor mijil,
rah Sang Prabhu ida néwata.

(37)

Gĕlis Radén Wirāntaka,
bawu mara mañingakin,
Rāja Jagaraga rusak,
di tĕbén layoné nangis,
raris mangĕntungang kĕris,
makadi Dĕmang Tumĕnggung,
Mañca Mantri simamyan,
miwah Hulubalang sami,
padha ngayuh,
ring Pañji Jayéng Kusuma.

(38)

Radén Wirāntaka ñembah,
ring Jayéng Kusuma mangkin,
mangutuk twara mangucap,
Jayéng Kusuma né jani,
banban mangandika manis,
lilayang adi ring kahyun,
to panitah Sang Hyang Suksĕma,
manuduhang buka jani,
Radén Wiran,
Taka raris mangiringang.

(39)

Ka puri Jayéng Kusuma,
sarawuhé maring puri,
raris mangaturang angga,
Tuwan Putri Nila Wati,
halĕp sambil mangabhakti,
matimpuh ñamplég manguntuk,
Pañji Jayéng Kusuma,
di singgasana malinggih,

cahya nurub,
katangkilan paréménak.

(40)

Lawut ūalanang paméndak,
ka pasanggrahan měndakin,
Tuwan Putri Nawang Cindra,
mapéndakan joli maṇik,
sampun rawuh maring puri,
tumuli sampun matému,
Tuwan Putri Nawang Cindra,
ring twan putri Nila Wati,
Tuwan Putri,
Nila Wati manguntukang,

(41)

Mangédalém ring swabhawa,
Tuwan Putri Nila Wati,
nēngguhang Jayéng Kusuma,
durung ja maduwé rabhi,
to kéraṇna kimud gati,
swabhawa kalusu-sulusu,
Tuwan Putri Nawang Cindra,
alép pangucapé manis,
adi galuh,
sampun hédalém ring tityang.

(42)

Déning kéné katu gěnah,
hembok ajak adi jani,
jalan baréng nutug titah,
lilayang kahyuné adi,
déning panitah Widhi,
gantin mbok pacang tépuk,
ring adi lan mabaréngan,
dadi jajarahan jani,
kadi hbuh,
mbok masih kéto pisan.

(43)

Mabélasan ring ibapa,
wiréh nutug pula kréthi,
tatuwiyan saking sinah,
kénéh mboké ring adi,
jaga tréṣṇa, né jani,
kéto pisan adi galuh,
bawu mara matra kěcah,
lédang putri Nila Wati,
makadinña,
ida dané ajak makéjang.

(44)

Yan suba ya kudang dina,
Jayéng Kusuma di puri,
Jagaraga masandékan,
tumuli ngandika haris,
ih Kalahg Sémar bwin mani,
hira pacang mangélawut,
buwin majalan ngumbara,
kéto kadawuh né jani,
raris matur,
Nila Wati Wirántaka.

(45)

Yan wantah iratu swéccha, -/-
377 ring tityang I Nila Wati,
makadi I Wirántaka,
tityang misa dya mangiring,
sapalunghané né mangkin,
saréng kalih tityang ratu,
tityang tatan wéntén pisan,
mamanah kari hiriki,
déning ajik,
tityang sampun mandéwata.

(46)

Suba tékaning puhara,
paséméngan lawut mamarggi,
mahiringan putri dadwa,
Tuwan Putri Nila Wati,

Putri Nawang Cindra bwin,
Radén Wirāntaka milu,
liyu tuwah mahiringan,
para mantriné pinih lingsir,
kapisara,
mamérénta h di Jagaraga .

(47)

Hudépang malu nuturang,
Jayéng Kusuma né jani,
déning suba mangumbara,
pamargginé siyang latri,
apang dadi makélit,
satwané twara ja kikut,
génti-géntiyang huacapang,
kacarita néné jani,
pamargginé,
Pañji Sémirang ngumbara.

(48)

Suwud mapanganggo lanang,
buwin mapanganggo istri,
lawut sinah Cindra Kiranña,
warṇna hayuntan sinipi.

(3)

Bawu mara nganggo héluh,
jani pédas kahuningin,
ring Sang Putri Puṣpa jwita,
kalih Putri Puṣpa Sari,
I Pañji Sémirang tuwara,
tatuwiyan hana muwani,

(4)

Puṣpa Jwita lawut nguntuk,
maka miwah Puṣpa sari,
ñembah ring Cindra Kiranña,
cirin nu manggéh bhakti,
ring Putri Cindra Kiranña,
satiba paran mangiring.

(5)

PUH GINANTI

Pañji Sémirang kawuwus,
pamargginé mandang sédih,
ngaliwatin alas jimbar,
mahiringan twah ném diri,
I Kuda Préwira miwah,
I Kuda Prémañca malih.

(1)

Makadiné pétag hukud,
to huli Mémentawan sami,
Twan Putri Puṣpa Juwita,
kalih Putri Puṣpa Sari,
makadi kén pasiriyan,
muwah kén pangonéng buwin,

(2)

Né jani kacarita lawut,
Pañji Sémirang magénti,

I Kuda Préwira sampun,
I Kuda Prémañca malih,
suba puput maka dadwa,
buwin mapanganggo istri,
lawut sinah né kén bayan,
makadinña né kén sanggit.

(6)

Sampun puput samingnangsuk,
papayasan saréng sami,
tumili lawut majalan,
twara pégal ngembéng tangis,
Tuwan Putri Cindra Kiranña,
toyán pangakşiné milit.

(7)

Magantung-gantung ring kahyun,
Radén Inu Krétha Pati,

hawang-awangén mangénah,
makélap-kélap di hakşı,
pamargginé sayan sawat,
sagét sampun rawuh mangkin.

(8)

Di bongkol gunungé ditu,
marariyan saréng sami,
ban lélhé kabhinawa,
padña mécik-mécik batis,
tur ditu ada pañcoran,
toyané brésh tur hénning.

(9)

Ditu lawut Tuwan Galuh,
Cindra Kiranña masúci,
saréng Putri Puṣpa Jwita,
Tuwan Putri Puspa Śari,
hiringan mandus makéjang,
caritayang néné jani.

(10)

Béko Ganda sari ditu,
matapa di gunung wilis,
śakti miwah bétél tinghal,
lawut mangandika haris,
humbun-humbun kma tuhunan,
ka bongkol gunungé halih.

(11)

Kaponakan hira tuhu,
papagin hatéhang mahi,
hokan Sang Prabhu di Dhaha,
mijil saking Praméswari, -/-
38/mahadan Cindra Kiranña,
Ni Humbun-humbun mamarggi.

(12)

Tékédé di bongkol gunung,
Ni Humbun-humbun ngabhakti,
cokor idéwa né katuran,
munggahan ka gunung wilis,
ring bibin cokor idéwa,
Putri Béka Ganda Sari.

(13)

Lut mamarggi ngalgal luyu,
munggahan ka gunung wilis,
Twan Putri Cindra Kiranña,
Ni Humbun-umbun mangiring,
miwah hirangan mak éjang,
sarawuhé lut ngabhakti.

(14)

Béko Ganda Sari halus,
kandika napa Tuwan Putri,
panak méméné hidéwa,
mula tuduh Sang Hyang Widhi,
nuduhang ragan idéwa,
kraṇna téka jani dini,

(15)

Tan dumadé sampun rawuh,
hajéngan ngayunang mangkin,
sahusané mangayunang,
tan carita sampun wéngi,
Twan Putri Cindra Kiranña,
sampun kapasanggrahan ngrañjing.

(16)

Pamréman rahab don kayu,
klangsah mahanggon dingding,
matampul ban carang-carang,
kayuné di gunung wilis,
déning umah nak matapa,
ngarada Ida Hyang Wddhi.

(17)

Tapané né tondén tutug,
di duhur batuné putih,
mamusti mamona négak,
péteng lémah twara gingsir,
babar hujan angin panés,
mahéndah - hñdahan buwin.

(18)

Akéto ucapan lawut,
jani liwat tengah wengi,
Twan Putri Cindra Kirana,
twara dadi mérém sédih,
méling tékén manda bagya,
sang sareng ninggal nagari,

(19)

Hékan - hékan maha liku,
krana sang prabhu nukahin,
Galuh Ajéng mangranayang,
sangkan nému lara kingking,
ludin kangň ngajap-ajap,
Radén Inu Kérthapati.

(20)

Makélap-kélap ka dulu,
Radén Inu Krétha Pati,
di Daha malégan-légan,
ngajak Galuh Ajéng sahi,
kéto rasa kacingakan,
sungsuté matindih-tindih.

(21)

Pasémengan Tuwan Galuh,
lut masiram sareng sami,
kahiring ban Pušpa Jwita,
miwah Putri Pušpa Sari,
Nikén monéng pasiriyan,
Nikén Bayan Nikéng Sanggit.

(22)

Sahusan masiram sampun,
mériek Béko Ganda Sari,
raris mangandika banban,
Putri Béko Gandha Sari,
pédasang déwa miréngan,
mémé midharttahin jani.

(23)

Kraṇna idéwa manému,
kasakitan buka jani,
huli dini mémé nawang,
kéné kañdhan ñané kawit,
Ratu Kuripan né mapéta ng,
togog-togogan kakalih.

(24)

Togogé twara ja patuh,
bahan hémas né abésik,
né bésikan bahan salaka,
Galuh Ajéng mamilihin,
lawut idéwa makatang,
togog hémas sisan pilih.

(25)

Togog hidéwané lawut,
katagih pacang ñilurin,
Galuh Ajéng ngamélédang,
idéwa lawut mamucingin,
to kraṇna idéwa salah,
tékéning ida ibéli.

(26)

Dénig hédalémé muput,
tékén Mahā Liku jérik,
Ida Sang Prabhu di Daha,
to kraṇna ibéli lali,
tékén idéwa paménggah,
sahasa lawut magunting.

(27)

Praméswari kraṇna lampus,
déning Mahā Liku nětik,
ditapéné kagēnahang,
makadi idéwa masih,
kahimpyang duké jumah,
tékén Mahā Liku jati, -/-

(28)

139 Tělah kateléteh sampun,
sakaṇda-kaṇda maka sami,
Twan Putri Cindra Kiranña,
bu mara mirěng manangis,
mīwah hirinan makějang,
běkut padha sědih sami.

(29)

Sawatěk tapané ditu,
padha miturunin tangis,
mangěnang Cindra Kiranña,
Putri Béka Gandha Sari,
bu nīngak Cindra Kiranña,
nangis masih milu sědih.

(30)

Sigsigan ditu manguntuk,
di pangkon bibiné sědih,
lut matur Cindra Kiranña,
měgat-měgat sampil nangis,
tityang mangkin manawěgang,
mamarggi ngumbara malih.

(31)

Raris ngucap lintang halus,
Putri Béko Gandha Sari,
da ndén malu mangumbara,
dini bwin ajěbos gati,
Cindra Kiranña mañěmbah,
tityang pitělas mangiring.

(32)

Pituturé lintang patut,
Putri Béko Gandha Sari,
hawanán kari hirika,
ring gunung wilis malinggih,
Twan Putri Cindra Kiranña,
timbalang kucapang jani.

(33)

PUH PANGKUR

Budal saking Jagaraga,
pamargginé Jayéng Kusuma jani,
mangliwatin alas gunung,
mīwah padéšan nagara,
di wawěngkon tanah jawiné
kawuwus,
liyuné nājah nagara,
ada sékět kuwang aběsik.

(1)

Pamarggin Jayéng Kusuma,
sagét napak těpin nagara jáni,
réh Jayéng Kusuma tawu,
kén to jagat Gagělang,
mandawuhang nūjukang pasang-
grahan sampun,
pasanggrahan sampun pragat,
raris malinggih katangkil.

(2)

Rahadén Jayéng Kusuma,
katangkilin bahan putriné
kakalih,
Putri Nila Wati nguntuk,
muwah Galuh Nawang Cindra,
makadiňa Radén Wirāntaka
ditu,
Jayéng Kusuma angucap,
kénkén hidhěp adi né jani.

(3)

Běli pacang nglawut pisan,
 ka něgara gagélang néné jani,
 Sang Prabhu Gagélang tuhu,
 rēraman běliné pisan,
 di Gagélang macékin mañeněng
 agung,
 I Wirun Sémar I Kalang,
 něsekang něgak manangkil.

(4)

Jayéng Kusuman mangucap,
 Wirun Sémar jalan majalan
 jani,
 ka kota Gagélang nglawut,
 paréng ring ida ibapā,
 wiréh nira huli malu tondén
 tawu,
 Ida Sang Prabhu Gagélang,
 I Sémar Wirun ngabhakti.

(5)

Patut pisan pakahyunan,
 ratu déwagung tityang tan
 piwal ngiring,
 tumuli madabdaban sampun,
 mamarggi Jayéng Kusuma,
 manglinggihin jaran manatad
 pamécut,
 jarané binal mapolah,
 né madan Irangga Ranggit.

(6)

Tuhan Putri Nawang Cindra,
 makadinña Twan Putri Nila
 Wati,
 di pasanggrahan twara milu,
 ngiring Jayéng Kusuma,
 gélis nimbal né jani critayang
 lawut,
 Ida Sang Prabhu Gagélang,

masanding ring Praméswari.

(7)

Katangkilon bahan putra,
 né maparab Rahadén Singha
 Mantri,
 Sang Prabhu angucap halus,
 ring Praméswari ngandika,
 aduh adi dadi běli liwat -/-
 /40/ bingung,
 běli ningéh hortta sinah,
 di nagara Daha né jani.

(8)

Sangéti mabuhut-buhutan,
 twara pisan ngélah kañdha
 iběli,
 katitah ban Mahā Liku,
 krañna běli hémené pisan,
 kagungané kusakang ban anak
 hěluh,
 putriné rarís mañelag,
 matur Radén Singha Mantri.

(9)

Sapa sira Prabhu Daha,
 wyakti tityang prénah mawa -
 kéngin,
 Sang Prabhu rarís masawur,
 běněh totongan wan idéwa,
 bawu mara kěnjékan Ida Sang
 Prabhu,
 mabawos sagétan téka,
 jadma parék dihis-dihis.

(10)

Makélo nu matégtégan,
 sěngal -sěngal pěluh pidit
 manangkil,
 mañembah lawut maha tur,

ratu tityang ngaturang,
wéntén rawuh anak lanang
lintang bagus,
tur mangélinggihin kuda,
ngamrikiyang ida mamarggi.

(11)

Kocap sampun mananganang,
pasanggrahan hiriki ring
panépi,
akwéh mahiringan ratu,
manawita tan sawosan,
jaga ngébug jagat druwéné
déwagung,
kagyat Sang Prabhu miréngang,
yan kéto krésép kahi.

(12)

Jéneng té turunan satrya,
anak luwi totos ring
préjurit,
Sang Prabhu ndawuhan lawut,
ngéséngin mañca Punggawa,
sarawuhé Sang Prabhu ngandika
halus,
kénkén jani ban makandha,
ada musuh téka mahi.

(13)

Makadinña hada hartta,
liyu pésan suba ngalahang
gumi,
sawaték para ratu nungkul,
janí hénggalang nabdabang,
kéma pěndak hira makénéh
manungkul,
mélakang pisan mañapa,
lawutang hiringang mahi.

(14)

Radén Singha Mantri nembah,

hinggih sampunang bapá kobé
mangkin,
tityang padéwékan ra tu,
haduwang pacang mayuddha,
ngaméséhin satrunéné wawu
rawuh,
tityang sumanggup mamunggal,
yadyapin satruné lèwih.

(15)

Sang Prabhu rarís ngandika,
nguda kéto bahan cahi jani
cénings,
hudéh-hudégen satuwuk,
mañca lan mantri majalan,
maméndakin měkaña patih
Démung,
pamargginé gagangsaran,
sagét macunduk di marggi.

(16)

Démang Tuménggung mañémbah,
kagawokan nganténang warñnané
kadi,
Sang Hyang Sémara hanurun,
Pañji Jayéng Kusuma,
majanggélán palinggihané
manglawut,
Démang Tuménggung midartta,
tingkah kahutus měndakin.

(17)

Jayéng Kusuma mamargga,
pamargginé sampun rawuh ring
puri,
Sang Prabhu lédang di kahyun,
Jayéng Kusuma mañémbah,
lawut munggah nangkilin Ida
Sang Prabhu,
Sang Nátha ngandika banban,
séséd patakéné haris.

(18)

Dija panégaran nanak,
nah tuturin mangdané bapā
huning,
kalih nén péséngan agus,
Jayéng Kusuma mañémbah,
Radén Pañji Jayéng Kusuma
amuwus,
wastan tityangé kahucap,
nghing tityang tan wéntén
huning.

(19)

Malih panégaran tityang,
dwaning tityang ngumbara
saking lami,
satiba paraning laku,
najah désa padasan,
malih ngucap Sang Prabhu
lintang halus,
bapa buwin mañésédang,
nanak suba ngélah rabhi.-/-

(20)

417 Jayéng Kusuma manimbal,
tityang sampun maduwé somah
kakalih,
né kélihan wastan hipun,
Twan Putri Nawang Cindra,
maka miwah sané né halitan
ratu,
wastan hipun sòmah tityang,
Twan Putri Nila Wati.

(21)

Mangkin kari ring dunungan,
somah tityang magénah maka
kalih,
Sang Prabhu gawok ring kayun,
mapinéh jéroning hangga,
maya pisan tuwah héné satm
tuwu,

Sang Prabhu banban angucap,
kémo alih tundén mahi,

(22)

Hutusan jani kapasandékan,
tundén ngalih rabin anaké
apang mahi,
Jayéng Kusuma mahatur,
tityang ngiring pakahyunan,
sakéwantén sampun bapa sakit
kahyun,
minéhin pamanah tityang,
tityang tan wéntén malih.

(23)

Tan wéntén ja manah tityang,
pacang ngébug nagarané puniki,
wit jatin ipuné ratu,
sakéwantén mangda tityang,
bantás huning nagara Gagélang
ratu,
Ida Sang Prabhu Gagélang,
liyang kahyuné tan sipi.

(24)

Mañéca mantri majalan,
kapésanggrahan mëndakin Radén
Déwi,
mapéndak ban joli grébung,
miwah Radén Wirántaka,
najawahin paméndaké sampun
rawuh,
di pasanggrahan lawut munggah,
kajoliné Tuwan Putri.

(25)

Sarawuhé di puryyan,
Radén Déwi kapasanggrahan
kalih,
pasanggrahané kasébut,

nika di karang pasantryan,
raris nembah Jayéng Kusuma
lawut,
ka karang Pasantryyan,
hayunan sampun cumawis.

(26)

Néné jani caritayang,
dadi krodha Rahadén Singha
Mantri,
bahané halok lan bagus,
warñnané Jayéng Kusuma,
paminéhé Radén Singha
Mantri lawut,
ngandika di jroning angga,
apang tahananga jani,

(27)

Di pětěngé kěl hěntungang,
Radén Pañji Jayéng Kusuma
ka pasih,
dosan náné liwat bagus,
makějang padha ngasubang,
awak gělahé twarā da anak
ngajum,
makadi Jayéng Kusuma,
Sang Prabhu mangéman gati.

(28)

Jani padha maséliyahan,
kamargginé parék-parékané
sami,
I Kalang miwah I Wirun,
I Sēmar lan Iyandaka,
sagét Radén Singha Mantri
lawut rawuh,
nésékin I Wirun Sēmar,
I Wirun lawut mamuñi.

(29)

Mangrawos ajak I Kilang,
saja pisan gustin gělahé
sujati,
bagusé manerus tuñjung,
twara hada mangasorang,
di Gagélang twara ada pacang
patuh,
kén Pañji Jayéng Kusuma,
kéto pangrawos sang kalih.

(30)

Pangrawos I Wirun Kalang,
kapiréngan hantuk Radén Singha
Mantri,
lawut I Wirun kacémuk,
bungut né muwah I Kalang,
wiréh suba tawu I Kalang
I Wirun,
tuwah mula hudeg-udégan,
gěnděng Radén Singha Mantri.

(31)

I Wirun Kalang ngénggalang,
mangasubang Rahadén Singha
Mantri,
Radén Mantri bagusan iku,
kéto muñiné ngajumang,
lédang Radén Singha Mantri.

(32)

Ngělus bungkung mangénggalang,
twara ngitung bungkung mahěl
bécik,
anggon ngupahin I Wirun,
krodhane makějang sirnna,
.....
.....
Radhén Singha Mantri sahi.

(33)

Magénti-génti payasan, -/-
 /42/ déning ñabran manggon
 ngupah-upahin,
 hasing mangasubang bagus,
 I Wirun sayan bungah,
 Radén Singha Mantri kahajum
 satuwuk,
 angob Radén Wirantaka,
 timbalang huçapang buwin.

(34)

PUH SMARANDANA

Cindra Kiranya né jani,
 suba yan akudang dina,
 di gunung wilis mamondok,
 mědal rarís ka patapan,
 déning pacang mangénah,
 ring tuminé sampun rawuh,
 tumuli rarís mañembah.

(1)

Putri Béko Gañda Sari,
 lintang halus mangandika,
 duh déwa panak méméné,
 yan mabuddhi apang hénggal,
 katépuk né hěncépang,
 nanghing tingkah apang ñaru,
 padha mapanganggo lanang.

(2)

Pang da sengkala di marggi,
 magunting ajak makéjang,
 asikut bahong cékoké,
 kalih magéntinin adan,
 baréng tuting hiringan,
 panganggoné cara gambuh,
 mangumbara manglélawang.

(3)

Kacarita néné jani,
 padha kasalinin parab,
 Cindra Kiranya parabé,
 gambuh Wargga asémara,
 miwah Puṣpa Juwita,
 mapéséngan mangkin sampun,
 Gambuh malari parab ida.

(4)

Tuhan Putri Puṣpa Sari,
 Gambuh Hénciyasémara,
 kété jani péséngané,
 makadi ñané Nikén Bayan,
 né jani lawut kahucap,
 Gambuh Séka r Sari hanut,
 Nikén Sanggit makadinña.

(5)

Adan ñané Gambuh mélangi,
 maka miwah Nikén monéng,
 sampun masalin wastané,
 hadan ñané patut pisan,
 Gambuh Jingga hasémara,
 Béko Gañda Sari ñawut,
 ngrana sika ngarddanayang.

(6)

Nunasang ring Sanghyang Widhi,
 mangda hokané kasiddhan,
 madaging kadi kahyuné,
 tépuk néné gumanayang,
 Gambuh Wargga hasmara,
 né jani sagétan sampun,
 di bongkol gunungé prapta.

(7)

Ni Humbun-humbun mapamit,
 tulak buwin ngaménékang,
 ngungsi gěnah patapané,
 suba napak di patapan,
 jani lawut kahucapang,

mamarggi sarĕng papitu,
gambuh wargga hasamara.

(8)

mahirinan gambuh malari,
gambuh hĕnci hasemara,
mwah gambuh sĕkar sariné,
Gambuh Malangi makadiñā,
Gambuh Jingga pangerasa,
makadin ñané kasĕbut,
Gambuh Asematañtaka.

(9)

Pamargginé sada gĕlis,
manglintangin bukit alas,
sayan hĕjoh pajalané,
tĕkĕdĕ di Désa-désa,
déning gambuh mangĕlawang,
yan ping kuda ngigĕl sampun,
dadi liyu mahan hupah,

(10)

Bilang padasan nagari,
liyu anak padha ngupah,
ban kamĕlahan higĕlé,
hanut tĕkén jajenĕngan,
buduh hasing sang ngantĕnang,
ada mabuddhi manutug,
cahyané kalawan muntab.

(11)

Tan carita suba wĕngi,
tĕkĕd di pasar Gagĕlang,
ditu di pĕnggak-pĕnggaké,
lut gambuhé madunungan,
néne jani kacarita,
liwat tengah lemĕng sampun,
Gambuh Wargga asemara.

(12)

Matangi kalaning sĕpi,
mañémak panak-panakan,
togog néne bahan hĕmasé,
kahĕmban kaharas-aras,
tumuli lawut mangucap,
ngarimik buka nak buduh,
Gambuh Margga Asemara.

(13)

Panak biyang sayang gati,
kéné biyang kasangsara, -/-
43 kalunta-lunta lampahé,
majalaran ban idéwa,
kabatĕk bahan ñayangang,
ragan idewané ratu,
hajin idewané kija.

(14)

Radén Inu Krétha Pati,
bĕs kalébih pisa n-pisan,
mĕlah pasaja kahyuné,
twara méling tĕkén biyang,
kéné kapĕlan-pĕlan,
sĕdih manandangan ibuk,
lacur pasaja idéwa.

(15)

Bin pidan biyang kapanggih,
tĕkéning ajin idéwa,
kéné satunggun huripé,
bin pidan sih biyang sipat,
suwud némuwang duhkita,
pisan mangĕmasin lampus,
byang ngiring tumin idéwa.

(16)

Kéto sasambaté sĕdih,
mangrumrum panak-panakan,
Gambuh Wargga Asemarané,
twara mĕrĕm ajérĕpjépan,

sagét suba ngédas lémah,
pasémèngan sami sampun,
puput mangrangsukang payas.

(17)

PUH SINOM

Néné jani kacarita,
I Wirun Sēmar makadi,
I Kalang miwah Andaka,
pasémèngan padha mlali,
gélù mara mangiwasin,
gambuhé néné papitu,
payasan lintang muliya,
tur gobahn sami bécik,
mamédasang,
I Wirun ngawasang pisan.

(1)

Gambuhé néné tatiga,
mirib tahén katépukin,
I Wirun matakon banban,
nakonin gambuhé sami,
niki hilén-hilén napi,
tur akuda hupah ipun,
gambuhé lawut manimbal,
mula hupahan dwang ringgit,
hilén-hilén,
gambuh puniki wastanña.

(2)

Tan dumadé mahigélan,
di jéroné Manta Mantri,
gawok anaké nganténang,
néne jani ya I Jrudéh,
padha ya angob mabalih,
lawut mangucap I Wirun,
jalan ñané huningayang,
pang kaséngan ya ka puri,
mahigélan,

gambuhé né di bañcingah.

(3)

Majalan saling paliwat,
pacang nguningayang jani,
Jayéng Kusuma sédékan,
béngong di ambéné mlinggih,
Tuwan Putri Nila Wati,
Putri Nawang Cindra ditu,
nangkilin Jayéng Kusuma,
Jayéng Kusuma tan mari,
sada titir,
prérahiné kusap-usap.

(4)

Né manggon twarā da léman,
papékéké sutra kuning,
Nila Wati kagawakan,
tumuli mahatur haris,
hangob pésan tityang béli,
nganténang béli satuwuk,
twara ada tahén bélas,
papékéké sutra kuning,
dija ja kni,
hawanán ñabran kaharas.

(5)

Jayéng Kusuma angucap,
pabajang kanténan béli,
mahadan Pañji Sémirang,
déning béli sané rihin,
kakanténan lintang bécik,
hanggoña cirining tuhu,
satréṣṇa satanda mata,
ngucap Putri Nila Wati,
boyan hugi,
anak lanang né ngaturang.

(6)

Hawanán kaharas-aras,

manawi ta hanak istri,
hané pěcak manruwénang,
yan anak lanang ngaturin,
boya hada sapuniki,
swébhawan běliné sungsut,
Jayéng Kusuma mangucap,
sakéng jati anak mwani,
sané mahang,
běli sabuké nénénan.

(7)

Hěnjékan makilit pisan,
babawosé lawut prapti,
I Wirun I Sémar Kalang,
Iyandaka saréng sami,
hangkyané dihis-dihis,
sébengé matérüh-térüh,
ban hangobé hibusanan,
mabalih gambuhé běcik,
mingis-mingis,
Jayéng Kusuma angucap.

(8)

Né hapané makéraṇna, --/
/44/ dadi cahi padha bintit,
I Wirun mahatur hembah,
wéntén hilén-hilén běcik,
ring jéroné Mañca Mantri,
hirika kahupah bawu,
dénings gambuh mangélawang,
gawok tityangé nganténin,
né asiki,
rūpan gambuhé punika.

(9)

Yan kapatut hatur tityang,
wéntenan mangkin késéngin,
mangda hiriki masolah,
hilén-hilén néne mangkin,
sasuwén tityang mahurip,
tan wéntén tityang mamangguh,

hilén-hiléné punika,
gambuhé sané hasiki,
boya midhěp,
tityang marṇna manguningang.

(10)

Jayéng Kusuma angucap,
nah kěma hénggalang halih,
apang dini mahigélan,
I Wirun gělis mamarggi,
gambuhé né suṛa jani,
ditu masandékan sampun,
maring karang pasantriyan,
Jayéng Kusuma lut ngambil,
liman hnané,
Gambuh Wargga Asémara.

(11)

Jějéh saha ngatépésang,
takut pacang kahuningin,
rahasyané katangéhan,
tumuli angucap haris,
Jayéng Kusuma amingis,
dadi hira buka jujut,
Gambuh Wargga Asémara,
huling hipidan mamarggi,
mangélawang,
kalih huli désa dija.

(12)

Gambuh Wargga Hasémara,
raris matur saha bhakti,
sampun saking lami pisan,
tityang ngalawang mamarggi,
nanghing tityang saréng sami,
tan wéntén ratu déwágung,
sumékén maduwé gěnah,
tityang jadma lintang hěnis,
tan pawangsa,
ngumbara hajah nagara.

(13)

Jayéng Kusuma angucap,
hira matakon akikit,
tawang ké Pañji Sémirang,
dija horttan ñané jani,
sing ña tahén manépuキン,
pasawuré lintang halus,
Gambuh Wargga Hasémara,
tityang tan wéntén ja huning,
né kahucap,
maparab Pañji Sémirang.

(14)

Yan suba akudang dina,
těka gambuhé né sami,
matingkah buka marékan,
ring Jayéng Kusuma jani,
gambuhé né né abésik,
twara lénan né kawuwus,
Gambuh Wargga Hasémara,
Jayéng Kusuma ngangkénin,
pinasihan,
duk Sang Prabhu manakonang.

(15)

Yan Pañji Jayéng Kusuma,
disédék né katangkilin,
hangob idané nganténang, /
ban warñnané lintang bagus,
/ Gambuh Wargga Smara mangkin,
makéjang padha ñulingling,
Gambuh Wargga Hasémara,
masibakan gati-gati,
padha bagus,
tékening Jayéng Kusuma.

(16)

Tawan Putri Nawang Cindra,
míwah Putri Nila Wati,
dadi buduh kulangunan,
bawu mara kacingakin,

gambuhé né né abésik,
sangéti mangranayang liñun,
Gambuh Wargga Hasémara,
bagus halép tan sinipi,
krañna hinguh,
Tuwan Putri manganténang.

(17)

Né di karang pasantyyan,
péteng lémah ramya gati,
sasukaté hada téka,
gambuh né né pitung diri,
Jayéng Kusuma makilit,
pitréšnan kahyuné muput,
ring Gambuh Wargga Hasmara,
ida dané maka sami,
mañumbungang,
Gambuh Wargga Hasémara.

(18)

Buwin hada kacarita,
Sang Prabhu Lasém né jani,
Sang Prabhu Pudak Satégal,
bagus jangjang maka kalih,
cacingaké galak manis,
papésoné padha rémpuh,
manis lan sémítá mélah,
maséméton maka kalih,
ring déwata, -/-
/45/ Sang Prabhu di jagaraga.

(19)

Jani suba miréng hortta,
samétoné mangémasin,
suba rusak di payuddhan,
Jayéng Kusuma ngémbarin,
dadi krodha né tan sipi,
tumuli suba kadawuh,
nabdabang waték yuddha,
gagangsaran lut mamarggi,

pacang ngruruh,
ngéréjek Jayéng Kusuma.

(20)

Pamargginé mahiléhan,
ñajah padasan nagar i,
nghing Pañji Jayéng Kusuma,
masih twara ja kapanggih,
twara mararyyan mama rggi,
sagét rawuh di Sadayu,
ditu lawut mbahan hortta,
Rája Sadayuné masih,
sampun nungkul,
ring Pañji Jayéng Kusuma.

(21)

Rája Sadayu ndarttayang,
Jayéng Kusuma né mangkin,
manawi ring Jagaraga,
Sang Prabhu Lasém mamarggi,
Pudak Satégal mangiring,
pamargginé sada ndawut,
ngalawut ka Jagaraga,
di Jagaraga né né jani,
mańca mantri,
kapisara suba mréntah.

(22)

Tékédé di Jagaraga,
Jayéng Kusuma tan kari,
malinggih di Jagaraga,
tumuli mangucap haris,
né kapisama mangénti,
sawiyaktiné mangkin sampun,
jagaté sampun kapréntah,
ring Jayéng Kusuma mangkin,
Sang Prabhu,
sampun rusak ring payuddhan.

(23)

Né mangkin Jayéng Kusuma,
budalé saking hiriki,
kija kapo mangumbara,
manahang tityang tan sisip,
manawita mangéraris,
ka Jagat Gagélang ñujur,
manawita hirika,
sanéhan sakadi mangkin,
sampun rawuh,
napak ring jagat Gagélang.

(24)

Sang Prabhu Puda Satégal,
Sang Prabhu Lasém né jani,
sami ngraris ka Gagélang,
sarawuhé ring panépi,
nangun pasanggrahan gélis,
hajahan sagétan puput,
ditu padha mararyyan,
moddok yatna saréng sami,
waték yuddha,
padha mangagém sañjata,

(25)

Lawut ñalanang hutusan,
waték babénténg kakalih,
Patih Gangga Sura miwah,
Patih Gajah Métta gélis,
kahutus mangaba tulis,
panangtangé sampun rawuh,
ring Gagélang manujuwang,
Sang Prabhu sédék katangkil,
di bańcingah,
Jayéng Kusuma irika.

(26)

Hutusané mangaturang,
Jayéng Kusuma manampi,
suráté sampun kapaca,
Sang Prabhu ngandika haris,
kénkén ja buka né jani,

Jayéng Kusuma mahatur,
mangkin tityang ya maméndak,
satruné rawuh mariki,
lintang krodha,
Jayéng Kusuma mamargga.

(27)

Négar manglinggihin kuda,
né madan Irangga ranggit,
miringan I Wirun Sémar,
I Kilang Handaka buwin,
hulubalang maka sami,
masurak mangajap musuh,
hus hutusané sampun tulak,
lut marép-arépan mangkin,
pasiyaté,
ramé saling gadébégang.

(28)

Sira Patih Gangga Sura,
I Wirun ya ngamusuhin,
miwah Patih Gajah méta,
I Kalang suba ngarépin,
masyat saling patigtig,
saling hingsaak saling gutgut,
twara hada né kasoran,
waték yuddha saling bédil,
magulungan,
di pasyatan ramés pisan,

(29)

Né jani lawut critayang,
Tuwan Putri maka kalih,
né di pasanggrahan hucapang,
Tuwan Putri Nila Wati, -/-
46 Putri Nawang Cindra buwin,
buduh kahyuné kadurus,
ring Gambuh Wargga Hasémara,
Tuwan Putri Nila Wati,
mandawuhang,

apang di karang pasantryan.

(30)

Ditu gambuhé migélan,
liyu anaké mabalihi,
ngalampahang pañji Sémirang,
ngayun-yuning hati gati,
Tuwan Putrinila Wati,
buduh kahyuné hulangun,
muwah Putri nawang Cindra,
lédang kahyuné mangaksi,
sasampuné,
suwud gambuhé migélan.

(31)

Tuwan Putri Nawang Cindra,
mangénggalang manésékin,
Gambuh Wargga Hasémara,
kacingak ban Nila Wati,
lawut hucapang né jani,
pasiyaté saling hamuk,
Jayéng Kusuma manréjak,
jaran ngamuk ngubas-abis,
yén akuda,
liyun méséhé né péjah.

(32)

Gélis Patih Gangga Sura,
Jayéng Kusuma kahungsi,
madédangan ya mayuddha,
Patih Gangga Sura keni,
lambungé to katuwékin,
gétihé pésu mangalébut,
lawut mangémasin rusak,
tan dumadé ñagjag gélis,
né maparab,
sira Patih Gajah Méta.

(33)

Jayéng Kusuma kasémpal,

nanghing twara nandang kanin,
mangéwalés nuwék někěnang,
kěni tangkah ngěmbut gětih,
Gajah Méta mañungkling,
lawut séddha nārèngkunuk,
makoplok padha mañurak,
I Wirun I Kalang ningkrik,
mangigělin,
pañjak lasém né kapěsan.

(34)

Dwaning marasa kasoran,
Sang Prabhu Lasém né jani,
Sang Prabhu Pudak Satěgal,
padha ngayuh parajani,
mangraris da kaněgari,
Jayéng Kusuma kawuwus,
nřjayéng sátru ring rana,
Sang Prabhu lédang tan sipi,
sayan muwuh,
sayangé Jayéng Kusuma.

(35)

Sang Prabhu Pudak Satěgal,
Sang Prabhu Lasém né jani,
nagjag bu mara mañingak,
ring Wirāntaka mapanggih,
magělut padha manangis,
kaponakané katěpuk,
Sang Prabhu Pudak Satěgal,
maputra istri aběsik,
Tuwan Putri,
Kusuma Wati maparab.

(36)

Sang Prabhu lasém mangělah,
maputri istri aběsik,
warṇa hayu ngayang-ayang,
Tuwan Putri Sumba Sari,
paparabé né kapuji,
maka dadwa suba katur,

ring Tuwan Jayéng Kusuma,
caritayang néné jani,
Radén Pañji,
Jayéng Kusuma mantukan,

(37)

Mangrañjing di pamréman,
pamrémané Nila Wati,
Putri Nila Wati němbah,
matur midarttayang mangkin,
tityang ngaturang né mangkin,
mangda běli wikan ratu,
Tuwan Putri Nawang Cindra,
sané hinuni něsékin,
né mawasta,
Gambuh Wargga Hasémara.

(38)

Nawi Putri Nawang Cindra,
kulangunan buduh paling,
ring Gambuh Wargga Hasmara,
Jayéng Kusuma né mangkin,
paměnggahé né tan sipi,
mados-dosan gělis nujur,
ring Putri Nawang Cindra,
nakéning Ida Tuwan Putri,
suwa kawan,
sébuuh déning lintang měnggah.

(39)

Tuwan Putri Nawang Cindra,
mañěmbah haturé manis,
dija wéntěn marggin tityang,
kulangunan buduh paling,
ring gambuhé né puniki,
tityang wantah ngénkén ratu,
masolah ngalampahang,
Pañji Sěmirang sayuwakti,
tityang děměn,
ring hilén-hilén punika.

(40)

Krodhané Jayéng Kusuma, -/-
/47 halah dampéh paramangkin,
 tumuli malih matulak,
 ka pémréman Nila Wati,
 Tuwan Putri Nila Wati,
 mañémbah rarís mahatur,
 yan tityang ngémanahang,
 tatingkahané sahirib,
 anak héluh,
 Gambuh Wargga Hasémara.

(41)

Manawi Pañji Sémirang,
 talér té séléh-séléhin,
 Jayéng Kusuma mangucap,
 béli tan pañjang mangiring,
 sakadi kahyunan adi,
 kéto pangrawosé puput,
 suba manampi sañja,
 tumuli sampun mangrañjing,
 né papitu,
 gambuhé dadi hakamar.

(42)

Nghing Jayéng Kusuma Hosah,
 twara suwud mañéléhin,
 jani suba péteng pisan,
 liwat tékén tengah wéngi,
 sédékan sépiné mimit,
 né jani caritayang lawut,
 Gambuh Wargga Hasémara,
 panak-panakané jani, lawut rumrum,
 né jani kaharas-aras.

(43)

Dhuh idéwa sayang pisan,
 panak biyang pinih kélih,
 né jani hajin idéwa,
 di jroning nagara dini,
 bin piðan dong kapanggih,
 yan hidéwa hénú lacur,

nandangin ajak ibiyang,
 ibapa bés dadi hati,
 mangulurin,
 kahyun héngsap tékén biyang.

(44)

Jayéng Kusuma mèdasang,
 di sangladé sampun ngintip,
 sapari polahé kacinghak,
 télas kapiréngang sami,
 tingkahé mapasihin,
 togogé jumahan klambau,
 Jayéng Kusuma mangaduhdah,
 tong dadi bahan ngémpétin,
 mangadéngang,
 sisin klambhune miliyan.

(45)

Gambuhé néné hélénan,
 pulés maka héném diri,
 Gambuh Wargga Hasémara,
 ñumingkinang ngasih-asih,
 sinah kacingakin jani,
 togog pakirimé malu,
 kélambuné lut hungkabang,
 ngélut bahu mapasihan,
 babang gélù,
 Gambuh Wargga Hasémara.

(46)

Ngatépésang tong ñidayang,
 tangané suba kagisi,
 Jayéng Kusuma nékékang,
 héntén gambuhé ném diri,
 makéjang padha malahib,
 makéjang padha ñalukşuk,
 ñalubsub jéjéh pisan,
 kéné pamarnané jani,
 jani ganti,
 rahasyané kél katara.

(47)

Gambuh Wargga Hasëmara,
togog-togogané raris,
gëlis sampun kahëntungang,
Jayéng Kusuma né mangkin,
mangandika banban manis,
apa salah ñané ratu,
papak-panakahé nika,
hëntungang idéwa jani,
néne salah,
bapan togogé punika.

(48)

Waya tuwah hënë idéwa,
Pañji Sëmirang sujati,
hëlas ninggal bëli hilang,
hiyut-hiyut bëli ngalih,
wawu mangkin né kapanggih,
dong sampunang sëndhu ratu,
iratu jwa mamañjakang,
nitahang sapati hurip,
ratu agung,
hëda ratu mamrungusang.

(49)

Kanti tékëd tityang ka Daha,
mangëndoning ngalih adi,
wëtu tityang kadayanang,
Galuh Ajëng ñlëdinin,
karaṇna tityang mangkin,
idéwa dadi karuruh,
dénning tåtan wéntën pisan,
ring Galuh Ajëng syawkti,
kadung puluk,
hulanguné ring idéwa.

(50)

Pagangsarin ñaritayang,
jani suba sinah gati,
Tuwan Putri Cindra Kiranña,
né jani kocapang malih,

sagétan suba makilit,
pangrawosé jroning klambhu,
dénning bës lami pisan,
mangumbara salih-alih,
mara tépuk, -/-

48 né mula pacang sadhyayang,

(51)

Jani suba ngënti payas,
gambuhé néne ném diri,
buka néne suba-suba,
buwin mapanganggo istri,
dénning néne mula hiring,
né jani suba matemu,
apang kikitan jëngah,
awak hëluh manganggo mwani,
réh subhakti,
ring Putri Cindra Kiranña,

(52)

Gambuh Wargga Hasëmara,
disubané sinah istri,
Tuwan Putri Nawang Cindra,
miwah Putri Nila Wati,
maka dadwa né kabilbil,
makadénang lanang tuhu,
Gambuh Wargga Hasëmara,
tware tawang anak istri,
dadi caluh,
énto kraṇna buka hérang.

(53)

Né jani Jayéng Kusuma,
ngrërëp di pamrëman ngëmpi,
mangungkung Cindra Kiranña,
dénning wahu mara kapanggih,
jani mangulurin gati,
malédang-lédang ring kahyun,
Tuwan Putri Cindra Kiranña,
kécud lémlém lanang istri,
bës masékung,

di pamrēman kakukupang.

(54)

Né jani Jayéng Kusuma,
maranin putriné kalih,
né di karang pasantryyan,
Nawang Cindra Nila Wati,
angucap Sang Nila Wati,
mangkin běli lali sampun,
réh sampun macaképan,
ngulurin kahuné sahi,
kěném-kěném,
Jayéng Kusuma mangucap.

(55)

Ngudyang běli pacang hěngsap,
ring idéwa maka kalih,
kéto mangandika banban,
lawut putriné kakalih,
karuh-rum ban muñi manis,
di pamrēman ngucap halus,
Jayéng Kusuma parajñan,
ngalap trěşnan anak istri,
Tuwan Putri,
maka kalih padha liyang.

(56)

Jayéng Kusuma bwin tulak,
ka pěmrēman Tuwan Putri,
Cindra Kiranña kaharas,
karum-rum ban muñi manis,
lawut mangucap da haris,
jiwan tityangé iratu,
réh sampun lami pisan,
tityang magénah iriki,
ring Gagélang,
manah tityang jaga tulak.

(57)

Jaga mantuk ka Koripan,

nanghing tityang saréng adi,
kija pacang pakahyunan,
ka Koripan silih tunggil,
ka Daha tityang mangiring,
sakahyun-kahyun iratu,
Cindra Kiranña manimbal,
matur nguntuk saha bhakti,
mrika ngraris,
běli kewantén ka Daha.

(58)

Wiréhning wéntén ring Daha,
běli ndruwé Praméswari,
Galuh Ajéng néné sayang,
tityang tan wéntén mangiring,
ngudyang ngréréh pañakit,
tan papébat pacang ribut,
réh tityang katinggalan,
praméswari mandéwati,
tan pakaryya,
yan pacang mantuk ka Daha.

(59)

Jayéng Kusuma angucap,
ngudyang kéto bahan adi,
buka ñintédin ngandika,
sangkan běli manarinin,
kanggo hadi mamilihin,
jani kija pacang laku,
běněh-běněh adi ngandika,
boya sampunang ñugjugin,
sampun ratu,
tingkěs maring pakahyunan.

(60)

Twan Putri Cindra Kiranña,
sahur sémbah matur rarís,
ngiring sampun ka Koripan,
tityang ngiring linggih běli,
twara kocapang né buwin,
těkaning puhara lawut,

Jayéng Kusuma ndawuhang,
ring I Kalang Wirun malih,
Iyandaka,
maka miwah ring I Sēmar. -/-

(61)

49 Mangda gĕlis mandawuhang,
ruwang pangiringé sami,
I Wirun sampun ndawuhang,
Jayéng Kus uma né mangkin,
tumuli wuwus mapamit,
ñumbah ring Ida Sang Prabhu,
mamarggi to akryukan,
yan akudang jadma ngiring,
sayan liyu,
bahan pañjak saséréyan.

(62)

Sungsut Sang Prabhu Gagĕlang,
déning ida ngéman gati,
antuk Sang Prabhu Gagĕlang,
Jayéng Kusuma wiyakti,
suwung mungmung parajani,
ida dané sami sungsut,
Jayéng Kusumā ris budal,
kalih Radén Singha Mantri,
lintang inguh,
kalahin I Wirun Sēmar.

(63)

Kraṇna sayang Wirun Sēmar,
wiréh Radén Singha Mantri,
ento kraṇna kasayangang,
I Wirun I Sēmar sahi,
pĕtĕng lĕmah mangingkrĕkin,
réh kĕmulan ñané pacuk,
I Wirun lawan I Sēmar,
ngajumang Radén Singha Mantri,
kicén dadar,
kambĕn hupah mangasubang.

(64)

Pamarggin Jayéng Kusuma,
ngaliwatin alas bukit,
kalih Radén Wirāntaka,
ngiringang putriné kalih,
Tuwan Putri Nila Wati,
Putri Nawang Cindra sampun,
pamargginé sayan ssawat,
Jayéng Kusuma makadi,
twara bĕlas,
ring Putri Cindra Kirāṇna.

(65)

Tware hucapang di jalan,
sagét suba tĕkĕd jani,
di Kota Baru manapak,
tumuli aṅgucap haris,
Cindra Kirāṇna ngabhakti,
ring Jayéng Kusuma matur,
tityang manawĕgang pisan,
ring ibĕli kadi mangkin,
mangda bĕli,
ngandikayang manguwugang.

(66)

Kota Baru né hicalang,
mangda sampun mangaryyanin,
héling-hélingan né lawas,
sampun kadawuh né mangkin,
hulubalangé né sami,
ngarugah papayon sampun,
puñan binginé mapungkat,
pĕcak pasanggrahané rihin,
tatanganan,
Rahadén Pañji Sēmirang.

(67)

Néné jani suba lapang,
Kota Baruné ya bresih,
mawali ya dadi tĕgal,
halasé kadi né rihin,
tumuli raris mamarggi,

pamargginé mangkin sampun,
nampék ring jagat Koripan,
sampun rawuh ring panépi,
Radén Pañji,
Jayéng Kusuma angucap.

(68)

Ih Wirun Sëmar Handaka,
iba kalang jalan jani,
padha mamalikin adan,
adan hirané buwin jani,
Radén Inu Krétha Pati,
déning kéto huli malu,
hadan irané kahucap,
kalih iba baréng jani,
ajak patpat,
buka hadané né suba.

(69)

I Jrudéh miwah I Punta,
tur I Présanta makadi,
I Karttala kéto pisan,
idhép hira néné jani,
réh suba śiddha kapanggih,
néné jani Tuwan Galuh,
Putri Cindra Kiranna,
né gumana pacang halih,
apang twara,
ngélénin suba né suba.

(70)

Raris gélis mangandika,
Radén Inu Krétha Pati,
iba I Punta Karttala,
kémo hiba ngamaluwin,
huningayang néné jani,
ka Koripan ring Sang Prabhu,
I Punta Karttala bécat,
gagésongan ya mamarggi,
pajalané,

kucup twara matolihan.

(71)

I Punta Karttala girang,
twara nawang léléh gigis,
légen ñaná tan sipira,
majalan saling langkungin,
ajahan sampun ya prapti,
tumuli sampun mahatur,
mañembah ring Sang Nátha, -/-
507 samg Prabhu lédang tan sipi,
mandawuhang,
nabdabang pacang maméndak.

(72)

Hulubanglang sinamyan,
Mañca Punggawa para mantri,
sampun kumpul ring bañcingah,
abriyukan lut mamarggi,
mapéndak ban gong lan bédil,
miwah tamburé di malu,
baris madabdaban pisan,
kahater ban mañca mantri,
paméndaké,
suba macunduk di jalan.

(73)

Sarawuhé ring Koripan,
Radén Inu Krétha Pati,
sampun ngararis kapuryyan,
miwah ring Tuwan Putri sami,
lédang Śrī Praméswari,
miwah ring Ida Sang Prabhu,
déning putrané yus prapta,
Radén Inu Krétha Pati,
mahiringan,
putri léwih-léwih pisan.

(74)

Mangkin sampun kapidartta,

sakañdha-kañdhané sami,
 saking kawit kantos husan,
 Sang Prabhu ngandika haris,
 héné hénén anak mwani,
 hajak idéwa tur bagus,
 sasahuré saha sëmbah,
 Radén Inu Krétha Pati,
 hokan ida,
 Sang Prabhu ring Jagaraga.

(75)

Parab Radén Wirántaka,
 nanghing katinggalan haji,
 sampun rusak ring payuddhan,
 kéto haturé ngabhakti,
 Radén Inu Krétha Pati,
 né mangkin mapamit sampun,
 muwah Radén Wirántaka,
 kapémrémané mangéraris,
 déning lésu,
 hantuk wahu rawuh pisan.

(76)

Putriné masowang-sowang,
 kicchén gënah maka sami,
 mangkin Radén Wirántaka,
 makadiña Tuwan Putri,
 Tuwan Putri Pušpa Sari,
 padha maplébahan luwung,
 ada di karang duka,
 Radén Inu Krétha Pati,
 saréng Cindra,
 Kirapna di jéro kaléran.

(77)

Tuwan Putri Cindra Kirapna,
 hatur manis saha bhakti,
 mangkin napi hanggén tityang,
 malés swécchan linggih béli,
 hantuk béli mangicchénin,

tityang togog hémas ratu,
 masoca hintén bérliyan,
 puniki wéntén kakalih,
 Tuwan Putri,
 saking nagara mëntawan.

(78)

Putri hayu ngayang-ayang,
 Tuwan Putri Pušpa Sari,
 makadiña Pušpa Juwita,
 béli ngambil maka kalih,
 béli nérupréng mangkin,
 hanggén tityang malés ratu,
 swécchan béléné ring tityang,
 Radén Inu Krétha Pati,
 tan pasawur,
 pragat mingis di swabhawa.

(79)

PUH PANGKUR

Ida Sang Prabhu di Daha,
 mangkin sampun miréng hortta
 jati,
 putriné Ida Tuwan Galuh,
 sarawuhé masaréngan,
 mangkin sampun ring Koripan
 Twan Galuh,
 Cindra Kirapna punika,
 saréng Inu Krétha Pati.

(1)

Ida Sang Prabhu di Daha,
 ngandika ring Punggawa pacang
 ngiring,
 pangiringé sampun kumpul,
 sang Prabhu wus mamargga,
 ka Koripan lédang kahyuné
 kalangkung,
 panglungané masaréngan,

Né maparab Mahá Déwi.

(2)

Tuwara hucapang di jalan,
sagét napak di Koripan
mangraris,
ka puryyan ida sampun,
Mahá Déwi kapamréman,
Praméswari irika sampun
malungguh,
Praméswari rarís ngucap,-/-
/517 ngandika ring Mahá Déwi.

(3)

Wiyakti ké Prabhu Daha,
bangét pisan nuhutang anak
istri,
katitah ban Mahá Liku,
sapunika kabiyaya,
Mahá Déwi pangucapé lintang
halus,
wantak sawiyakti pisan,
hawanán sakadi mangkin.

(4)

Né jani padha mararawosan,
Mahá Déwi mangiring Praméswa-
ri,
mangrawosang Mahá Liku,
padha ngembéng yéh cingak,
mangandika ndawuhang Ida Sang
Prabhu,
ngutus mangéséngin putrā,
Radén Inu Krétha Pati.

(5)

Sampun rawuh ring ajinda,
Radén Inu Krétha Pati niki,
saréng Rahadén Galuh,
Putri Cindra Kiraṇna,

sampun nangkil ring ajinda
sami nguntuk,
mahatur Sang Prabhu Daha,
ring rakan ida saha bhakti.

(6)

Inggih bělin tityang,
yan kapatub kabuñcingang né
mangkin,
ngiring pakaryyanang ratu,
Putri Cindra Kiraṇna,
ring Rahadén Inu Krétha Pati
ratu,
Putri Cindra Kiraṇna,
ring Rahadén Inu Krétha Pati.

(7)

Hutusan dadwa majalan,
ka Gagélang I Karttala lan
I Jurudéh,
ngaturin Ida Sang Prabhu,
mangda rawuh ka Koripan,
sarawuhé di Gagélang parék
sampun,
ka puri marék Sang Nātha,
sampun kapidartta sami.

(8)

Lédang Sang Prabhu Ga gélang,
miréng hatur I Karttala I
Jurudi,
gélis mandawuhang sampun,
waték né ngiring samyan,
sasampuné pangiringé sami
rawuh,
Sang Prabhu rarís mamargga,
masaréngan Praméswari.

(9)

Miwah putrané Sang Nātha,

Radén Singha Mantri masih
mangiring,
mapalinggihan kuda ndawus,
haji biyangé pungkuran,
maplinggihan joli tur ma-
payung agung,
sarawuhé di Koripan,
sampun mangraris ka puri.

(10)

Twan Putri Cindra Kiraṇna,
maearèngan Radén Inu Krétha
Pati,
nangkilin Ida Sang Prabhu,
Prabhu Gagélang angucap,
ring Rahadén Inu Krétha Pati
halus,
gambuhé néné hélénan,
ento kija padha buwin.

(11)

Dadyanña abésik ngénah,
Gambuh Wargga Hasmara dwén
dini,
raris kěném Tuwan Galuh,
nguntuk ngélénang cacingak,
Radén Inu Krétha Pati kěném
buhung,
miréng pitakén Sang Nātha,
Gagélang tur mingis-mingis.

(12)

Néne jani caritayang,
sampun hadung babawos raka
rahi,
Sang Prabhu Gagélang matut,
raris Sang Prabhu Koripan,
mandawuhang sa ūpakarané
sampun,
ūpacara pabuñcingenan,
sampun srégép maka sami.

(13)

Péting lěmah ramya pisan,
di Koripan karyyané Śrī
Bhupati,
né jani Ida Tuwan Galuh,
Mahā Déwi manabdabang,
Praméśwari mangiyasin Tuwan
Galuh,
Putri Cindra Kiraṇna,
Radén Inu Krétha Pati.

(14)

Sampun puput pabuñcingenan,
pangoñangé yan kudang-kudang
kěti,
wiréh karyyan anak agung,
ratu mamutérang jagat,
Sang Prabhu Koripan nontérahang
lawut,
putri rarís kabhiséka, -/-
52 Radén Inu Krétha Pati.

(15)

Nénené hagung di Koripan,
mangéntinin ajinda sampun
lingsir,
dwaning ida papakahyun,
pacang ngrangsuk kadharman,
Radén Inu Krétha Pati mangkin
sampun,
paparabé kasontrakang,
Sang Prabhu Hanom né mangkin.

(16)

Twan Putri Cindra Kiraṇna,
mangkin sampun mañéméng Pra-
mésvari,
nangding putri né tatélu,
Tuwan Putri Nawang Cindra,
makadiña Putri Nila Wati
sampun,
miwah Putri Puṣpa Jwita,

dados panawing né mangkin.

(17)

Radis Sang Prabhu Gagélang,
mapinunas ring Sang Prabhu
Daha mangkin,
mangdéné wéntén kahutus,
ka Daha pacang maméndak,
mangaturin Galuh Ajéng Mahá
Liku,
mangda rawuh ka Korípan,
babawosé sami radin.

(18)

Kapatut mapajangképang,
Galuh Ajéng ring Radén
Singha Mantri,
tumuli sampun kadawuh,
hutusané lut majalan,
gagésonan pamargginé sampun
rawuh,
di Daha lut ngapuryyang,
marék Mahá Liku gélis.

(19)

Mahá Liku girang pisan,
Galuh Ajéng giras tur dangkrak-
dingkrik,
kéné mapinéh di kahyun,
jani kaya gagantiña,
Radén Inu Krétha Pati pacang
tépuk,
déning pacang ka Korípan,
gagélian sampun mamarggi.

(20)

Sarawuhé di Korípan,
Mahá Liku sampun ngapuryyang
mangkin,
Galuh Ajéng sampun puput,

mapapayas huli daha,
ban lěgané papusungan ngandang
ngañjuh,
putran Sang Nátha Gagélang,
Radén Singha Mantri mangkin.

(21)

Hingkél hica kakak-kakak,
hé hé hé hé hu hu hu huk hi hik-
hi hik,
bahan lěgané kalangkung,
bahan pacang kabuñcingang,
néne jani lawut caritayang
sampun,
péteng ñandang pahinganan,
kapémréman lanang istri,

(22)

Satékédé di pamréman,
Galuh Ajéng tuwara ngrawos
buwin,
mangatitém jég mangélut,
turmaning mangaras-aras,
salahé sengguh maniman mangi-
puh-ipuh,
Galuh Ajéng mañémguhang,
Radén Inu Krétha Pati.

(23)

Lawut mangosa maniman,
Radén Singha Mantri mangawuk
pipi,
Galuh Ajéng dadi gélü,
makésyab mara mañingak,
lawut ñerit di pamréman ngu-
lun-hulun,
ñagur niñjak ngajap-ajap,
Radén Inu Krétha Pati.

(24)

Sambil ngarad ngucap-ucap,

dadi kéné tyang mbahan somah
jani,
badéng kotot gigi gingsul,
arah tityang twarz hénak,
tityang jégég jangképang kén
anak gérüh,
né mula déménin tityang,
Radén Inu Krétha Pati.

(25)

Radén Singha Mantri ngucap,
pangrumrumé papolosan kěning-
kěning,
hěda nangis ratu hagung,
tityang né paling bagusa,
di Gagélang twara ada pacang
patuh,
kabagusné ring tityang,
mariki ké ratu masunggi.

(26)

Tityang sayanganga ida,
yadyapin katu gěnah sahi
nunggi,
tityang tan piwal saturut,-/-
53/boya to slédétan tityang,
tityang bagusan tékéning néné
bagus,
Galuh Ajéng mañangéttang,
nangis makéjang miragi.

(27)

Ida Sang Prabhu Gagélang,
déning ida wus sampun tatas
huning,
déning mula huli malu,
putriné héném-hénéman,
mani sémeng madabdaban pacang
mantuk,
ka Géglang pacang tulak,

tur putra mantu makadi.

(28)

Pasémengan rarís mědal,
Sang Prabhu Gagélang lan Pra-
mésvari,
Radén Singha Mantri sampun,
muwah Galuh Ajéng mědal,
katakuta n tékén haji lut
saturut,
pacang mantuk ka gagélang,
ngiring Radén Singha Mantri.

(29)

Mahā Liku mangénggalang,
něšekin Galuh Ajéng kabisikin,
daging babisiké halus,
manguacap hadéng pisan,
panak tityang Galuh Ajéng
mrika sampun,
ngraris déwa ka gégélang,
kewala hélingang gati.

(30)

Babésen tityang hingéttang,
sérépang di Gagélang tundén
ngalih,
soroh guna-guna ratu,
apang idéwa kadrémanang,
makadiña rakan idéwa pang
takut,
nanghing apang silib pisan,
kéto pisan hěda ngéngsapin.

(31)

Pangiringé sampun napak,
di bańcingah Sang Prabhu rarís
marggi,
pamargginé sampun rawuh,
mangkin ring Puri Gagélang,

sami liyang mahénakan ya
satuwuk,
Galuh Ajéng twara hěngsap,
tékéning pabésen bibi.

(32)

Jani Radén Wirāntaka,
matulak ka Jagaraga ida
bwin,
kicén tatriménan hayu,
ring Ida Nātha Koripan,
né maparab Putri Puṣpa Sari
sampun,
mamarggi tur mahiringan,
I Karttala lan I Jrudi.

(33)

Déning bwaka mahutusan,
misékēnang Sang Wirāntaka
jani,
ditu pacang něněng agung,
mangénti sang wuwus lina,
sampun rawuh di Jagaraga
manglawut,
I Jrudéh Karttala sěmpyar,
mañantrahang ring nagari.

(34)

Mangkin Radén Wirāntaka,
něněng agung di Jagaraga
mangkin,
pangéntos Ida Sang Prabhu,
né ring jagat Jagaraga,
sasampuné puput mañontrahang
lawut,
buwin tulak ka Koripan,
gagangsaran sampun prapti.

(35)

I Jarudéh kicchén pangkat,
dadi děmang di Patandakan

jani,
mīwah kicchén somah hayu,
né mahadan Nikén Bayan,
I Karttala mandadi prěbekěl
sampun,
tur kahicchén tatriménan,
né madan I Bayan Sanggit.

(36)

Makadiña I Présanta,
mbahan pangkat mandadi Mañta
Mantri,
tuting tatriménan sampun,
né mawasta Nikén Moněng,
lan I Punta kaswécchan dadi
Tuměnggung,
masih kicchén tatriménan,
Nikén Pasiriyan wiyakti.

(37)

Nandang kasěmpoléh pisan,
néné patpat kalébang-lébang
ngiring,
satiba paraning laku,
lintang wanén di pasyatan,
twara bisa masiring angan
akuku,
I Punta lan I Présanta,
I Karttala lan I Jrudi.

(38)

Déning suba suwud karyya,
Sang Prabhu Daha kocap mantuk
jani, -/-
/547 mabriyuk němbah manguntuk,
lan Putri Cindra Kiraṇna,
mīwah Radén Inu Krětha Pati
sampun,
sang Prabhu rarís mamargga,
maka mīwah Mahā Déwi.

(39)

Mahā Liku masih budal,
pamargginé sagét sampun
da prapti,
di Daha Ida Sang Prabhu,
Mahā Déwi kadrémanang,
nanghing Mahā Liku twara
ja kalingu,
réh gunané suba hilang,
lawut Mahā Liku jani.

(40)

Ngéséngin saméton hénggal,
sagét rawuh maparab Jakṣa
Mantri,
raris ngucap Maha Liku,
kěmo luwas hénggal-hénggal,
nunas sépah sig tongosé
nunas malu,
Jakṣa Mantri lut majalan,
tumuli sampun prapti.

(41)

Di bongkol gunungé hujan,
hangin linus miwah krug
ngaréš-réšin,
kilap mañandér masépuk,
liyu puñan kayu hěmpak,
twara hada tongos mémbon
pětěng hibut,
Jakṣa Mantri sandér kilap,
bungluh layoné ngulintik.

(42)

Mahā Liku kacar ita,
bahu mirěng hortta kocap né
jani,
rahiné di bongkol gunung,
ndéwata kasandér kilap,
dadi gělu mapangségan ngělut
hěntud,
twara pisan ngělah kañda,

hibuk kahyuné tan sipi. -/-
(43)

Hal. 55 hilang.

/56/ PUH KUMAMBANG

Mas Kumambang,
né jani anggon pakéling,
duk puput mangarang,
dina Radité Humanis,
hukun Üyé tanggal Blanda.

(1)

Tělung dasa,
sasih Nopembér nemonin,
miwah Isakanña,
siya bangsit satus lěbih,
pat likur warsaning hěrat.

(2)

Ida ratu,
Bhaṭāra ring Mahā Giri,
panémbahan jagat,
makadi Déwa-déwata-dwati,
águng halit kawišesa.

(3)

Bwatan knéng,
üpadrawa tityang ngawi,
ngapus gagédingan,
gédingang ring kala wěngi,
maka panuru-nuruwan.

(4)

Apan hada,
tuturan hanaké rihin,
panunggalan manah,
manahé malilang hěning,
né kahutus dadi tunggal.

(5)

Nanghing huli,
huli di rahasyané pipit,
né sapta mapécah,
pécahang prëmañca da di,
rëncana dadi prënawa.

(6)

Kéto pangringkësan
ñané né katrini,
kadadénña tunggal,
tri wíkramané hatépin,
pan ditu kumpul makéjang.

(7)

Yan malésat,
masalin suba ya gampil,
mapindha ya bélas,
haduwang tungtungé wiji,
énto dadi kalepasan.

(8)

Hambara Wiñdhù,
tan parawating hurddi,
tampak twara matra,
tunggalang pucuking hakşı,
prënawa suba prëlina.

(9)

Paripürṇa,
dirgga yusa dina lëwih,
hingët apang tatas,
matra patata-tataning,
sástra magatra di sástra.

(10)

Yaning suba,
dadi bahan ngéka buwin,
harang né ngawinasa,
yan haduwang para ngungguhin,
to mangaduk jroning garbba.

(11)

Slaning rahina,
wënginé jwa kahungsi,
hënto Sang Hyang Tunggal,
yan suba sablëngkot dadi,
dini ditu ya sanguwang. -/-

(12)

57 Patélahan,
hawak gëlahé kapanggih,
mawak tan pahawak,
mahawak awaké mürtti,
tuhu jati sajatmika,

(13)

Kanirmalan,
tan palëtëh déwa gusti,
ratu apang mëlah,
ida mamiharşa gënding,
kidung panuru-nuruwan.

(14)

Apang hida,
hënak maturu ring wëngi,
turu-turu ayam,
pinah sampun tengah wëngi,
Ida Ratu Sëryyan nidra,

(15)

Cingak kuda,
ring bwaña águng Sang Rëši,
apa sadhyan ida,
sangkan Warigadyan nadi,
tunggal pëtëng twah mayoga.

(16)

Papak lëngkarayang
hikat pasupati,
nanghing apang ada,
raragragan ngikët gëndhing,
dini ditu twara tawang.

(17)

Béli kuda,
apang caluh patatasin,
ida sang mayoga,
pétengé buka kidémin,
ida maraga tan pawak.

(18)

----- oOo -----

ITI GAGURITAN PAÑJI SÉMIRANG : pascat tinular dé Ni Ayu Parwati,
ring Bañjar Balépunduk Kélo, Tégalilinggah, Karangasém, duk rahina:
Śaniscara Pon Matal, Tanggal Masehi : 18 Maret 2000.
Kṣamākna ngwang mudhalpa śāstra.

----- oOo -----